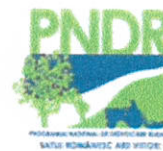

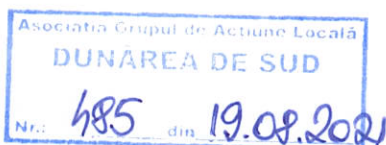
MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR

F6 - Notă privind propunerea de modificare a SDL

București,
Nr. 221610 din 19.08.2021

Se aprobă,
Director General
Daniela Elena REBEGA

NOTĂ

privind propunerea de modificare a SDL nr.1, complexă, conform pct. 2 litera c, anul 2021 a ASOCIAȚIEI GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ DUNĂREA DE SUD

În conformitate cu prevederile *Manualului de Procedură pentru coordonarea, verificarea și monitorizarea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală*, evaluarea propunerii de modificare a SDL a fost realizată la nivelul CDRJ Argeș și la nivel central în cadrul SLIN.

Urmare analizării documentației transmise de GAL ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ DUNĂREA DE SUD, înregistrată la CDRJ sub nr. 9115 din 02.08.2021, propunem spre aprobare următoarele:

1. Modificarea Anexei IV - Planul de finanțare în urma bonusării și prin realocări financiare în urma economiilor, în valoare de 148.744,79 euro, astfel:
  - 145.947 euro - bonusare acordată GAL ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ DUNĂREA DE SUD, conform notificării MADR DGDR AM PNDR nr. 221438 din 12.07.2021
  - 2.797,79 euro - realocare de sume între măsuri.

Majorarea alocării financiare a măsurii M6/6B Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică de la 800.121,25 euro la 920.919,04 euro, astfel:

- 118.000 euro - bonusare acordată GAL ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ DUNĂREA DE SUD, conform notificării MADR DGDR AM PNDR nr. 221438 din 12.07.2021
- 2.494,22 euro - proveniți de la măsura M1/2A Investiții în dezvoltarea și modernizarea exploatațiilor agricole în teritoriul GAL Dunărea de Sud;
- 18 euro - proveniți de la măsura M7/6B - Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii sociale;
- 285,57 euro - proveniți de la măsura M8/6B - Sprijin pentru integrarea romilor.

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ DUNĂREA DE SUD
E-mail: dunareradesud@yahoo.com

La Cheltuieli de funcționare și animare, crește alocarea financiară de la 509.845,40 euro la 537,792,40 euro, prin realocarea sumei de 27.947 euro.

La măsura M1/2A Investiții în dezvoltarea și modernizarea exploatațiilor agricole în teritoriul GAL Dunărea de Sud scade alocarea financiară de la 576.107,00 euro la 573.612,78 euro, prin realocarea sumei de 2.494,22 euro la măsura M6/6B Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică.

La măsura M7/6B - Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii sociale scade alocarea financiară de la 50.000 euro la 49.982 euro, prin realocarea sumei de 18 euro la măsura M6/6B Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică.

La măsura M8/6B - Sprijin pentru integrarea romilor scade alocarea financiară de la 5.571 euro la 5.285,43 euro, prin realocarea sumei de 285,57 euro la măsura M6/6B Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică.

2. Modificarea Cap. V Prezentarea măsurilor, Fișa măsurii M6/6B - Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, respectiv a Pct. 9 Sume aplicabile și rata Sprijinului, urmare a realocărilor prezentate mai sus, astfel:
"Sprijinul public nerambursabil nu va depăși 120.797,79 euro per proiect, indiferent de tipul investiției."

3. Modificarea Cap. X Planul de finanțare al strategiei ca urmare a realocărilor financiare.

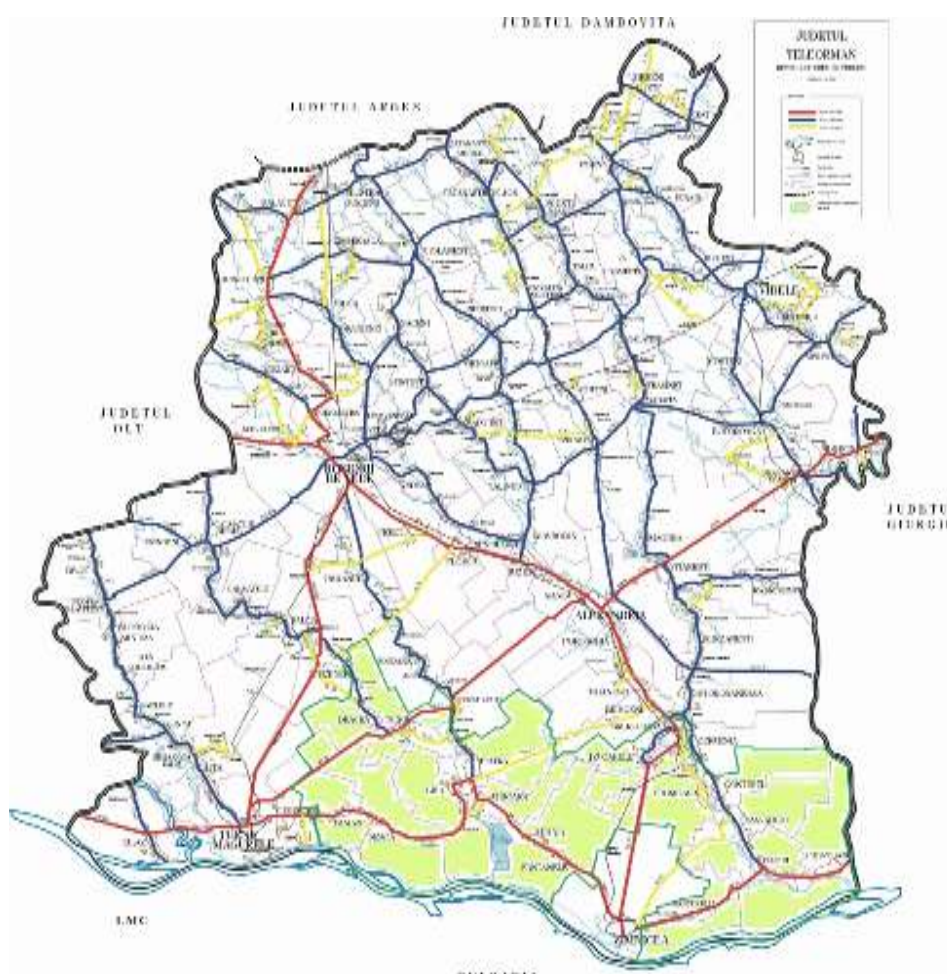
Atragem atenția asupra obligației GAL de a respecta toate prevederile Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală privind comunicarea și transparența, inclusiv prin publicarea pe pagina de internet a GAL a strategiei inițiale, cât și a tuturor variantelor actualizate ale acesteia. Fiecare modificare de strategie generează o nouă versiune a SDL (SDL în track changes + Nota privind propunerea de modificare a SDL - formularul F6).

De asemenea, trebuie să respectați prevederile Notei DGDR - AM PNDR nr. 235782/23.12.2020 privind implementarea SDL, în special în ceea ce privește includerea în documentația de accesare a măsurilor din SDL care urmează a fi lansate, atât a termenului maxim de finalizare a proiectelor - 31.12.2023, cât și a termenului limită de depunere a ultimei cereri de plată a beneficiarilor - 30.09.2023.

Vă rugăm să aveți în vedere ca modificarea SDL să se realizeze cu respectarea legislației naționale și europene, a condițiilor de eligibilitate, menținerii criteriilor de selecție care au fost punctate la evaluarea strategiei și îndeplinirea obiectivelor specifice ale SDL.

Propun spre aprobare,
Director general adjunct
Bogdan ALECU

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ DUNĂREA DE SUD

JUDEȚUL TELEORMAN
2019-2021

Programul LEADER a devenit parte integrantă a politicilor de dezvoltare rurală pentru teritoriul GAL Dunărea de Sud în perioada de programare 2007 - 2013, încurajând participarea comunității rurale locale la elaborarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare locală.

Aceasta a însemnat explorarea modalităților prin care teritoriul a devenit competitiv, a valorificat bunurile și resursele la maxim și a depășit dificultățile întâmpinate, cum ar fi: tendința de îmbătrânire a populației, nivelul redus al prestărilor de servicii, absența posibilităților de angajare, discrepanța mare față de gradul de dezvoltare al zonelor urbane.

LEADER a contribuit la îmbunătățirea calității vieții în zona GAL Dunărea de Sud, atât pentru familiile de agricultori cât și pentru populația rurală în sens larg.

În perioada anterioară de programare, în teritoriul GAL Dunărea de Sud au fost implementate 47 de proiecte cu o valoare totală de 1.732.307 Euro, din care 35 au fost finalizate și 11 sunt în perioada de tranziție, proiecte care au vizat:

- Creșterea numărului de tineri agricultori care au început pentru prima oară o activitate agricolă ca șefi de exploatații și încurajarea acestora de a realiza investiții;
- Modernizarea exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității sectorului agricol printr-o utilizare mai bună a resurselor umane și a factorilor de producție;
- Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol, silvic și alimentar, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și protecția mediului, prin acțiuni de formare, informare și difuzare de cunoștințe inovative adresate persoanelor adulte care activează în sectoarele menționate;
- Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază și protejarea moștenirii culturale și naturale din spațiul rural în vederea realizării unei dezvoltări durabile;
- Cooperarea Grupului de Acțiune Locală Dunărea de Sud cu Grupul de Acțiune Locală Titu, având ca scop promovarea resurselor turistice și a cadrului natural existent din cele două zone, prin crearea unui portal turistic.

Simțul identității locale s-a dezvoltat în timp, prin activitățile de animare a teritoriului și prin activitatea de implementare comună a Strategiei de Dezvoltare Locală în perioada 2007 - 2013.

Parteneriatul local este format din parteneri publici și privați din sectoarele socio-economice relevante la nivel local, care, în perioada anterioară de programare, și-a dezvoltat capacitatea administrativă și financiară pentru administrarea și asigurarea implementării cu succes a tuturor proiectelor.

Succesul implementării LEADER a determinat interesul comunității locale pentru continuarea programului în perioada actuală de programare. În acest sens a fost elaborată prezenta Strategie de Dezvoltare Locală în baza nevoilor și priorităților specifice teritoriului GAL Dunărea de Sud.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Locală pentru perioada 2014 - 2020 este dezvoltare durabilă a teritoriului, extinderea și diversificarea economiei rurale prin îmbinarea armonioasă între componenta agricolă și componenta economică non-agricolă, asigurarea unui venit durabil pentru populația locală și creșterea atractivității teritoriului.

Strategia de Dezvoltare Locală actuală urmărește să meargă dincolo de simpla abordare a efectelor pe termen scurt ale consecințelor economice, sociale și de mediu asupra spațiului rural. Scopul ei este să ofere comunității locale posibilitatea de a-și crea surse de venit durabile și de a-și îmbunătăți calitatea vieții.

Obiectivele specifice pentru teritoriul GAL Dunărea de Sud s-au stabilit pornind de la economia locală și a agriculturii din zonă și necesitatea dezvoltării accelerate a acestora :

- 1) Favorizarea competitivității agriculturii,
  - a. Investiții pentru dezvoltare și modernizarea exploatațiile agricole
  - b. Dezvoltarea fermelor mici
  - c. Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în vedere sprijinirii tinerilor fermieri
  - d. Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectorul agricol
- 2) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
  - a. Facilitarea dezvoltării teritoriului prin înființarea de activități neagricol
  - b. Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică
  - c. Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii sociale
  - d. Sprijin pentru integrarea minorităților locale
  - e. Promovarea și valorificarea potențialului teritoriului GAL Dunărea de Sud

Scopul Strategiei de Dezvoltare Rurală este acela de consolidare a exploatațiilor agricole, modernizarea tehnologiilor, stimularea formării exploatațiilor de tip privat-familiale comerciale, dezvoltarea teritorială echilibrată a economiei rurale agricole, crearea și extinderea IMM-urilor rurale non-agricole și creșterea gradului de ocupare a populației rurale din teritoriul GAL, prin angajarea și stabilizarea în zonă, cu preponderență a populației active tinere.

În perioada anterioară de programare, GAL Dunărea de Sud a implementat cu succes proiectul de cooperare ”Parteneriat Titu - Dunărea de Sud pentru dezvoltarea turismului rural”, care a avut ca obiectiv principal promovarea resurselor turistice și a cadrului natural existent din cele două zone, prin crearea unui portal turistic - www.fiiTURISTlaGAL.ro .

Pentru perioada actuală ne exprimăm intenția de a dezvolta proiecte de cooperare care vor fi finanțate prin sub-măsura 19.3 - Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală, care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor din Strategia de Dezvoltare Rurală.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

1.1. Caracteristicile teritoriului

Teritoriul Asociației Grupul de Acțiune Locală Dunărea De Sud, este situat în zona de sud a județului Teleorman, străbătut de drumurile naționale DN 51A Zimnicea - Turnu Măgurele și DN 52 Alexandria - Turnu Măgurele, precum și de drumuri județene și comunale de interes local.

Din punct de vedere administrativ, teritoriul GAL Dunărea de Sud cuprinde 17 unități administrativ - teritoriale și are următorii vecini: **N**- localitățile din centrul județului Teleorman și Municipiul Alexandria, **V**- Municipiul Turnu Măgurele, **S**- orașul Zimnicea și fluviul Dunărea, **E**- județul Giurgiu. (*Anexa 5 - Harta administrativă și geografică a teritoriului - pag. 160*)

Concluzii: 1. Teritoriu situat în partea de sud a județului, cu ieșire la Fluviul Dunărea. 1. Teritoriu străbătut de drumuri naționale. 3. Teritoriu încadrat de 3 orașe - poli de dezvoltare.

1.2. Resursele naturale

Suprafața totală a GAL Dunărea de Sud, de 100.885 ha cuprinde 84,05% teren agricol (84.799 ha, din care 90,28% teren arabil, 8,09% pajiști naturale, 1,5% plantații de pom și vie) și cca. 18,91% terenuri neagricole și 7,33% terenuri ocupate cu ape și bălți. (*Printscreen nr.1- pag. 116*)

Repartizarea pe zone geografice este omogenă fiind în totalitate zonă de câmpie.

Din punct de vedere al acoperirii forestiere, atât de importantă în condițiile schimbărilor climatice actuale, teritoriul GAL Dunărea de Sud este neuniform și mult sub nivelul medie națională. Acoperirea cu pădure a teritoriului GAL este departe de a fi considerată optimă, gradul de acoperire forestieră fiind de 4,88%. (*Printscreen nr. 1 - pag. 116*)

Capitalul natural al agriculturii este constituit din terenul agricol, apa, biodiversitatea și factorii climatici.

Solul este cea mai importantă resursă naturală. Terenurile de pe teritoriul comunelor sunt constituite dintr-un strat de pământ negru, bogat în humus și un strat de loess. Sub această acoperitură, se află un strat de pietriș și nisip, purtătorul unui strat acvifer.

Resursele de apă prezintă particularitatea că toată rețeaua hidrografică, formată în principal de râurile Pasărea, Călmățui și Vedea este colectată de Fluviul Dunărea, și de existența lacurilor și bălților din lunca Dunării, de exemplu Lacul Suhaia.

Clima este temperat continentală, specifică câmpiei sudice. Se înregistrează frecvente valuri de căldură, cu temperaturi extreme de peste 40 de grade C și de frig, cu temperaturi sub - 25 grade C. Precipitațiile, cu o medie de 400-500 mm, prezintă diferențe în timp, perioadele de uscăciune și secetă severă alternând cu perioade de umiditate excesivă.

Biodiversitatea. În cadrul teritoriului GAL Dunărea de Sud, există 4 arii protejate Natura 2000, regăsite în anexa Lista Ariilor Naturale Protejate Natura 2000, postată pe site-ul www.madr.ro, din secțiunea LEADER, și anume din categoria siturilor de importanță comunitară:

- Situl Corabia - Turnu - Măgurele în localitățile Seaca și Traian (COD ROSCI0044);

- Situl Gura Vedei - Saica - Slobozia în localitățile Bragadiru, Bujoru, Năsturelu, Pietroșani (COD ROSCI0088) cu suprafața de 5,813 ha predominant de zăvoaie de Salix Alba; și din categoria ariilor de protecție specială avifaunistică;
- Situl Suhaia în localitățile Fântânele, Lisa, Seaca, Suhaia și Viișoara (COD ROSPA0102), cu suprafața de 1,455 ha, conform HG 2151/2005, este reprezentată de poldere piscicole, pepiniere piscicole, diguri de contur și canale de legătură, mlaștini cu vegetație natantă și stufăriș;
- Situl Vede-Dunăre în localitățile Bragadiru, Bujoru, Conțești, Frumoasa, Năsturelu, Pietroșani și Smîrdioasa (COD ROSPA0108), cu suprafața de 22,874 ha, valoroasă în perioada de migrație pentru specii de stârci, găște, rațe, pelicani și lebede, iar în perioada de iernat pentru stârci, găște, rațe și lebede - se îndeplinește astfel **criteriul CS 1.3**.

Concluzii: 1. Teritoriu preponderent agricol, cu soluri din grupa cernoziomului. 2. Climă temperat continentală. 3. Bazin hidrografic bogat. 4. Existența a 4 arii protejate Natura 2000.

1.3. Resursele umane

Populația totală cuprinsă în teritoriul GAL Dunărea de Sud este de 40.624 locuitori, dispuși pe o suprafață totală de 1.008,85 km², cu densitatea de 40,26763146 locuitori/km² - se îndeplinește astfel **criteriul CS 1.1** (*DJS Teleorman nr. 1188/01.03.2015 - pag. 117*).

Dinamica demografică în spațiul rural este negativă. Procesul reducerii numărului de locuitori rurali, început ca o consecință a modernizării la nivel societal, a devenit permanent prin conjugarea mai multor factori demografici, economici și sociali. Declinul demografic se asociază și cu degradarea continuă a structurii pe vârste, cauzată de procesul de îmbătrânire a populației, semnificând faptul că, în viitor, grupele tinere de vârstă se diminuează, în schimb cele de vârstă înaintată vor crește. La începutul anului 2012, ponderea populației de 65 de ani și peste a fost de 27,90% din populația totală și a crescut în anul 2015 la 28,18%. (*Printscreen nr. 2 - pag. 118*)

Structura populației pe sexe. Conform datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică, în anul 2015, la nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud se înregistra un număr de 19.874 locuitori de sex masculin și 19.887 locuitori de sex feminin. (*Printscreen nr. 3 - pag. 119*).

Structura populației după etnie. Populația din teritoriul GAL Dunărea de Sud are o structură etnică compactă, numai 3,26% din totalul populației fiind de altă etnie decât cea română. Din totalul de 40.624 locuitori, 1.319 sunt de etnie romă (3,25%), 6 sunt de etnie turcă (0,01%) și 3 etnie bulgară (0,007%).

Conform anexei Populația stabilă după etnie, județe, municipii, orașe, comune RPL 2011, postată pe pagina de internet www.madr.ro, în secțiunea LEADER, la nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud comunele în care predomină persoanele de etnie romă sunt: Pietroșani (273 de persoane), Smîrdioasa (261 de persoane), Crângu (245 de persoane), Traian (136 de persoane) și Piatra (126 de persoane). În comunele Fântânele, Izvoarele, Năsturelu, Suhaia și Viișoara nu au fost înregistrate persoane de etnie romă.

Structura populației pe grupe de vârstă la nivelul anului 2015, reflectă faptul că aproape jumătate din populația GAL Dunărea de Sud este sub 40 de ani - 41,05%, 17,08% au vârste între 0-19 ani. Se remarcă procesul de îmbătrânire a populației din teritoriu, aproape 12% sunt copii sub 14 ani, raportat la procentul de 28,18% locuitori cu vârsta de peste 65 de ani. (*Printscreen nr. 2 - pag. 118*)

Privit rezultatelor recensământului populației și locuințelor din 2011, se poate aprecia capacitatea crescută a forței de muncă din teritoriul GAL, populația aptă de muncă cuprinsă

între 15 - 64 ani fiind în procent de 56,89%, însă doar 38,38% reprezintă populație ocupată. (RPL 2011 Anexa 1 - DJS Teleorman - pag. 121)

În ceea ce privește ocuparea forței de muncă pe activități, 76,39% din populația ocupată este în domeniul agricol. (RPL 2011 Anexa 3 - DJS Teleorman - pag. 122)

În cazul structurii pe vârste, ponderea mare a agricultorilor vârstnici, peste 60 de ani, de 33,56% din totalul populației stabile ocupate, la nivelul RPL 2011, față de agricultori sub 29 de ani care reprezintă 3,83% și agricultori cu vârsta cuprinsă între 30-39 ani, care reprezintă 9,64% (RPL 2011 Anexa 2 - DJS Teleorman - pag. 124), este una din problemele majore ale agriculturii în teritoriul GAL din perspectiva disponibilului de resurse umane.

Șomajul. Conform datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică, în luna decembrie 2015 la nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud se înregistrau 2.724 persoane șomere. (Printscreen nr. 4 - pag. 130)

Nivelul indicelui dezvoltării umane locale. Conform documentului suport Anexa „Lista UAT - urilor cu valorile IDUL corespunzătoare”, postată pe site-ul www.madr.ro din secțiunea LEADER la nivelul celor 17 UAT - uri din teritoriul GAL Dunărea de Sud valoarea indicelui de dezvoltare umană locală este mai mică de 55; IDUL- ul minim de 34,53 se înregistrează în comuna Crângu și maxim 53,67 în comuna Năsturelu - se îndeplinește astfel **criteriul CS 1.2.**

Concluzii: 1. Îmbătrânirea populației rurale. 2. Populația romă prezintă caracteristici speciale în comparație cu alte minorități din România, prin tradiție, fiind o populație săracă, cu un statut social scăzut, obiect de comparație și cu o mare expunere la discriminare și excluziune socială. 3. Toate cele 17 UAT - uri au IDUL sub 55. 4. Rata de ocupare scăzută. 5. Ponderea mare a agricultorilor vârstnici. 6. Capacitatea crescută a forței de muncă 7. Ponderea mare a populației ocupate în domeniul agricol.

1.4. Infrastructura de bază

Drumurile. Rețeaua de drumuri la nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud este compusă din drumuri naționale, județene, comunale și drumuri de exploatație.

Gradul de electrificare a gospodăriilor din teritoriu este de 100%, însă sistemul de iluminat public nu este modernizat, consumul de energie electrică fiind foarte mare.

Rețeaua de apă potabilă. Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, din cele 17 UAT - uri situate pe teritoriul GAL Dunărea de Sud doar 7 dețin rețele de apă potabilă, lungimea totală a acestora fiind de 110,3 km. (Printscreen nr. 5 - pag. 131)

În localitățile în care nu există rețea de apă potabilă alimentarea se face din puțuri sau fântâni.

Gospodărirea deșeurilor. Colectarea deșeurilor la nivelul UAT - urilor din teritoriul GAL Dunărea de Sud se face de către operatori autorizați.

Educație. Infrastructura educațională include 15 de nivel primar și gimnazial și un liceu. (Printscreen nr. 6 - pag. 132)

Pe teritoriul GAL se regăsesc un număr de 25 de biblioteci. (Printscreen nr. 7 - pag. 133)

Cultură. În cadrul localităților componente din parteneriat, se regăsesc un număr de 16 cămine culturale. Dintre acestea, în perioada de programare 2007-2013, căminele culturale din localitățile Bragadiru și Lisa au beneficiat de lucrări de modernizare, iar cel din comuna Bujoru a beneficiat de dotări moderne, necesare desfășurării activității.

Infrastructură de sănătate. Serviciile medicale destinate populației sunt reprezentate de cabinetele medicale de familie. În anumite localități se află și cabinete de stomatologie destinate populației.

Infrastructură socială. Pe teritoriul GAL Dunărea de Sud furnizorii de servicii sociale sunt în general primăriile comunelor.

Se impune ca în teritoriul GAL Dunărea de Sud investițiile să fie orientate către crearea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii serviciilor de asistență socială, inclusiv dotarea cu echipamente inovatoare, de ultimă generație, spre crearea de servicii de asistență noi, în special pentru noi grupuri vulnerabile.

Patrimoniul arhitectural și cultural. Potrivit Ministerului Culturii și Patrimoniului Național - Ordinul 2314/2004 privind aprobarea listei monumentelor istorice, cu modificările ulterioare, din cadrul patrimoniului cultural și arhitectural, în teritoriul Gal Dunărea de Sud întâlnim un număr de 43 de obiective, printre acestea Cetatea de pământ de la Frumoasa, din comuna Frumoasa, Situl arheologic de la Pietroșani, punct "Locul Popilor", Biserica "Sf. Nicolae" din Izvoarele, Conacul Ioanid, azi Primăria din comuna Lisa, Casa Dicu Marin, azi oficiu poștal din comuna Piatra, Ruinele bisericii "Sf. Treime" din comuna Pietroșani, Turnul de apă din comuna Suhaia, Biserica "Sf. Nicolae" și "Sf. Ioan Botezătorul" din comuna Viișoara.

Datinile și obiceiurile din zona au caracteristici proprii de civilizație și cultură populară, multe dintre acestea fiind legate de sărbătorile din timpul anului și de evenimentele importante din viața locuitorilor. În afara acestora, mai sunt organizate anumite festivaluri (ex. Zarezeanul - sărbătoarea viei și a vinului, Lăzărițele, Călușarii, jocul călușului), zile ale comunelor, ocazii în care pot fi admirate costumele, datinile și folclorul local.

Concluzii: 1. Infrastructura de drumuri necesită reabilitare 2. Rețeaua de apă potabilă este insuficient dezvoltată 3. Infrastructura de educație și cultură necesită modernizări 4. Iluminatul public necesită modernizare 5. Infrastructura socială slab dezvoltată 6. Varietatea patrimoniului arhitectural, cultural și a datinilor și obiceiurilor nu este pusă în valoare.

1.5. Economia locală

1.5.1. Agricultură

Teritoriul GAL Dunărea de Sud dispune de premise favorabile pentru realizarea unei agriculturi productive. Categoria de folosință este preponderent teren arabil, dar cuprinde și suprafețe: paduri, pasuni, vii, ape.

Având în vedere datele institutului Național de Statistică din anii 2012, 2013 și 2014 referitoare la suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități, se poate constata, urmând tendința la nivel național, că suprafața agricolă din teritoriului GAL este în ușoară scădere, 84.799 ha înregistrate în anul 2014, față de 84.863 ha în anul 2012. Chiar și în aceste condiții, în teritoriu, 90,28% reprezintă teren arabil înregistrate în anul 2014. O suprafață importantă pentru creșterea animalelor, este reprezentată de pășuni, astfel că în anul 2014 se înregistrau 6.858 ha reprezentând 8.09%. (*Printscreen nr. 1 - pag. 116*)

O tendință ușor descendentă întâlnim pentru suprafețele cu vii și pepiniere viticole, înregistrându-se în anul 2012, 1.234 de ha (1,45%) iar în anul 2014 ajungând la suprafața de 1.143 ha (1,34%). În teritoriul GAL Dunărea de Sud întâlnim și mici suprafețe cu livezi și pepiniere pomicele, în anul 2014 acestea ajungând la 137 ha (0,16%). (*Printscreen nr. 1 - pag. 116*)

1.5.2. Structuri agrare

Numărul total al exploatațiilor agricole este de 13.131, iar suprafața utilizată este de 82.560 ha (*RGA 2010 Anexa 4 - DJS Teleorman - pag. 134*). Ponderea covârșitoare a exploatațiilor agricole o reprezintă exploatațiile mici, sub 2 ha, ponderea acestora fiind în 2010 de 78,05%. Concomitent, fermele sub 10 ha reprezintă 17,73% din numărul de ferme iar la celălalt capăt

se află fermele mari de peste 100 ha, care reprezintă 0,76% (RGA 2010 Anexa 5 - DJS Teleorman - pag. 135). Dacă fermele mari din teritoriu sunt specializate, în general, în producția de cereale păioase și plante uleioase, fermele foarte mici au o diversificare accentuată: ele cultivă în special porumb care intră în hrana animalelor, dar și alimentație umană și de asemenea o multitudine de plante care intră direct în alimentația omului cum ar fi fasole, cartofi, dovleci, legume, fructe. De asemenea, mare majoritate a fermelor mici caresc animale : 1-2 vaci de lapte, păsări, câteva oi sau capre. De aceea, alimentația oamenilor este asigurată în mod preponderent din producția micilor gospodării țărănești, produse care îmbracă forma autoconsumului și așa-numitelor filiere scurte.

Numărul de ferme eligibile pentru plăți directe, este de 2.570 (APIA Teleorman nr. 747/23.02.2016 - pag. 136). Practic, din cele 13.131 de ferme evidențiate de RGA 2010, doar 2.570 primesc plăți directe. Dintre acestea, 69,11% sunt sub 5 ha, 24,71% între 5-30 ha și doar 1,05% mai mult de 500ha.

Principalele culturi agricole întâlnite în teritoriul GAL sunt : cerealele - 68,52%, plantele industriale - 29,07% și plantele de nutreț - 2,41% (RGA 2010 Anexa 8 - DJS Teleorman - pag. 137)

Parcul de tractoare și mașini agricole se prezintă astfel : 1.540 tractoare, 1.383 pluguri, 426 cultivate, 273 combinatoare, 729 grape mecanice, 911 semănători, 235 mașini pentru împrăștiat îngrășăminte, 233 mașini pentru erbicidat, 349 combine, 477 alte mașini. (RGA 2010 Anexa 7 - DJS Teleorman - pag. 138) Se observă numărul foarte mic de mașini agricole comparativ cu numărul exploatațiilor și cu suprafața agricolă utilizată: un tractor la 8,52 exploatații agricole, și un tractor la o suprafață de 53,40 ha, ceea ce înseamnă non-performanță agricolă cu consecințe grave asupra asigurării necesarului de produse agricole cât și asupra costurilor generale ale sectorului agricol.

De asemenea, teritoriul dispune de o ofertă naturală favorabilă pentru dezvoltarea zootehniei - suprafața de pășune existentă, cu un profil complex, dominat de creșterea bovinelor, ovinelor și porcinelor.

Nivelul de pregătire al șefului exploatației agricole este extraordinar de redus, 95,44% având numai experiență practică agricolă, în timp ce doar 0,62% au pregătirea agricolă completă. (RGA 2010 Anexa 6 - DJS Teleorman - pag. 139). Prin urmare este necesar desfășurarea de activități de pregătire profesională a agricultorilor în contextul creșterii competitivității și diversității produselor și activităților din agricultură și de încurajare a afacerilor orientate spre piață.

1.5.3. Industrie, comerț și IMM

La nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud există 254 de întreprinderi locale active (Anexa 9 - DJS Teleorman - pag. 140), din care 34,25% a ca domeniu de activitate comerțul cu amănuntul, 30,70% sunt întreprinderi agricole, 4,33% activează în domeniul transporturi și doar 1,96% în domeniul construcții (www.listafirme.ro - pag. 141)

Prin prezenta strategie se urmărește dezvoltarea unei rețele viabile de întreprinderi mici și mijlocii private în mediul rural, care, pe lângă funcția economică importantă, are și o componentă socială marcantă, în sensul "stabilizării" populației rurale, în primul rând a celei tinere, eliminării navetismului și utilizării, prin complementaritate, a forei de muncă sătești. În același timp, aceste întreprinderi au și rolul de a potența economia rurală care contribuie, în acest fel, prin impozitele pe care le plătește bugetului local, la dezvoltarea economică, culturală și socială a localităților rurale din teritoriul GAL Dunărea de Sud.

Concluzii: 1. Premise favorabile unei agriculturii productive. 2. Numărul ridicat al exploatațiilor agricole cu dimensiunea sub 5 ha. 3. Fermele mici din teritoriul GAL au un rol mai puțin important pe piață. 4. Producție agricolă diversificată. 5. Dotarea deficitară cu echipamente și tehnologii moderne de producție comparativ cu numărul exploatațiilor și cu suprafața agricolă utilizată. 6. Oportunități pentru dezvoltare zootehniei. 7. Nivelul redus de pregătire al șefului exploatației agricole. 8. Nediversificarea economiei locale, structura economiei fiind catalizată pe activitățile de comerț și agricultură.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

Asociația Grupul de Acțiune Locală Dunărea de Sud a fost înființată ca și Organizație Neguvernamentală în anul 2011, având inițial un număr de 48 de parteneri (17 parteneri publici și 32 parteneri privați).

În programarea 2007 - 2013 a obținut finanțare pentru proiectul cu titlul „Funcționarea Grupului de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului” prin contractul nr. C4312011033663506/15.02.2012. Asociația Grupul de Acțiune Locală Dunărea de Sud fost acreditată ca și GAL de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în data de 05.09.2011 prin Decizia de Autorizare nr. 62635.

Pentru programarea 2014 - 2020 parteneriatul a suferit modificări atât în rândul partenerilor publici cât și a celor privați.

În prezent, parteneriatul are 52 membri, din care 17 unități administrative (32,69%) și 35 de membri din sectorul privat și societate civilă (67,30%), îndeplinindu-se **criteriul CS 2.1**.

În cadrul parteneriatului, toate cele 17 unități administrativ - teritoriale se regăsesc pe teritoriul județului Teleorman.

Orașul Zimnicea, deși este un oraș acceptat LEADER, având o populație de 14.058 locuitori conform Recensământului Populației din 2011 (*DJS Teleorman nr. 1188/01.03.2015 - pag. 117*), nu a putut fi inclus ca și partener în cadrul Asociației Grupul de Acțiune Locală Dunărea de Sud întrucât s-ar fi încălcat criteriul de eligibilitate pentru evaluarea SDL din Fișa Măsurii 19 (populația care provine din orașele mici nu va depăși 25% din totalul populației acoperite din teritoriu).

În cadrul parteneriatului există un număr de 4 organizații nonprofit și anume:

- Asociația „Parteneri pentru o comunitate Europeană A.P.C.E.”, din comuna Frumoasa reprezintă interesele tinerilor din mediul rural și urban, indiferent de etnie, rasă, sex, religie
- se îndeplinește **criteriul CS 2.3**;

- Asociația Crescătorilor de Animale Fântânele, Teleorman din comuna Fântânele, reprezintă interesele fermierilor și crescătorilor de animale, utilizatorilor de pajiști și pășuni comunale - se îndeplinește **criteriul CS 2.6**;

- Asociația pentru Dezvoltare Rurală Durabilă Eurotes din comuna Suhaia, care desfășoară activități ecologice și de dezvoltare durabilă, de promovare a turismului ecologic și de educare în privința protejării mediului natural (îndeplinește astfel **criteriul CS 2.5**), activități de protecția și respectarea drepturilor omului și cetățeanului, ale tinerilor (**criteriul 2.3**), ale femeilor (**criteriul 2.4**), ale întreprinderilor, ale categoriilor defavorizate/dezavantajate, ale minorităților de orice tip (**criteriul CS 2.2**) și a drepturilor de autor;

- Asociația Proprietarilor de Pădure Privată, din comuna Lisa, reprezintă interesele proprietarilor de fond forestier, inclusiv pășuni, terenuri neproductive constituite sau ce urmează a se constitui într-un perimetru de ameliorare în vederea împăduriri, întreținerii, administrării și a exploatării acestora în regim silvic, enclave din păduri, perdele forestiere și păduri cu funcții de protecție - se îndeplinește **criteriul 2.6**.

Parteneriatul prezintă 31 de reprezentanți ai domeniului privat din diferite domenii de activitate organizați ca și persoane juridice.

După domeniile în care activează, structura parteneriatului se prezintă în felul următor:

- 17 unități administrativ teritoriale - 32,69%;
- 20 unități care își desfășoară activitatea în domeniul agricol, din care: 12 în domeniul agricol cultură mare, 3 în zootehnie, 3 în legumicultură, 2 în activități auxiliare pentru producția vegetală - 38,46%;
- 10 unități își desfășoară activitatea în domeniul serviciilor din care: 6 comerț de larg consum, 2 servicii de transport, 1 servicii medicale, 1 lucrări de construcții - 19,23%;
- 1 unitate în industrie în domeniul maselor plastice - 1,92%;
- 4 organizații nonprofit și anume: 1 în domeniul promovării tinerilor, 1 în domeniul promovării mediului, minorităților, femeilor, 1 în vederea promovării intereselor crescătorilor de animale și 1 în domeniul asocierii proprietarilor de păduri - 7,69%.

Așa cum arată și structura parteneriatului aceasta reflectă aproape fidel realitatea din teritoriu, în care principala activitate este agricultura. Faptul că parteneriatul cuprinde și reprezentanți ai altor sectoare este încurajator pentru dezvoltarea teritoriului.

Parteneriatul prezentat reprezintă de fapt Adunarea Generală a Asociațiilor a Asociației Grupul de Acțiune Locală Dunărea de Sud, organul suprem de conducere a GAL - ului. Toate deciziile importante ale GAL - ului, inclusiv aprobarea strategiei de dezvoltare locală, se iau prin acceptarea acestora de către parteneri.

Implicarea partenerilor a fost prezentă în fiecare etapă de realizare a strategiei de dezvoltare locală.

Începând cu activitățile premergătoare cum ar fi consultarea și informarea din teritoriu, partenerii s-au implicat activ, ajutând atât la promovarea acțiunilor cât și participând la desfășurarea acestora.

O altă etapă în care au fost prezenți a fost cea a Adunării Generale a Asociației, unde, ca reprezentanți ai domeniilor din care provin, au formulat opinii și idei de dezvoltare ce au fost folosite la scrierea strategiei.

Acești actori sunt printre cei mai importanți din teritoriu în domeniile lor de activitate, fiind considerați ca reprezentativi de către comunitate în ai reprezenta.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

Caracteristicile teritoriului		
Element specific identificat în analiza diagnostic	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. Teritoriu situat în partea de sud a județului cu ieșire la Fluviul Dunărea 2. Teritoriul străbătut de drumuri naționale 3. Teritoriul încadrat de trei orașe - poli de dezvoltare	• Teritoriul este situat într-o zonă cu potențial mare de dezvoltare datorită accesului la Dunăre și frontiera cu Bulgaria • Rețea de drumuri naționale care conectează localitățile din teritoriu cu orașele limitrofe • În proximitate sunt situate 3 orașe care polarizează viața economică a teritoriului	• Teritoriul GAL este situat în una din cele mai sărace zone din România • Infrastructură turistică slab dezvoltată - 2 pensiuni la peste 1.000 kmp
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	• Așezarea în apropierea Bucureștiului (130km) • Accesul realizat prin E70 și DN 52 • Creșterea interesului potențialilor investitori și a turiștilor pentru natură și peisaje	• Apariția și manifestarea unor hazarde naturale: inundații, degradarea terenurilor, fenomene meteo extreme : grindină și secetă
Resursele naturale		
Element specific identificat în analiza diagnostic	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. Teritoriu preponderent agricol, cu soluri din grupa	• Caracteristicile solului și relieful de câmpie permit executarea unor lucrări de calitate (terenurile sunt favorabile culturilor agricole - suprafață generoasă de teren arabil) • Clima este propice activităților agricole • Jumătate din teritoriu este acoperit de Grupul de Acțiune Locală pentru Pescuit Dunărea de Sud • Nivel bun al calității resurselor de apă din punct de vedere chimic și ecologic • 4 Site-uri Natura 2000 care se regăsesc pe	• Slaba eficiență ca urmare a practicilor agricole tradiționale • Perioade de secetă relativ mari care afectează vegetația și fauna, precum și lacurile și bălțile • Ape freatice cu nivel oscilant în funcție de debitul precipitațiilor • Poluarea fizică și chimică a solului, în special din utilizarea în exces sau neuniformă a îngrășămintelor • Insuficiența sistemelor de gestionare a zonelor Natura 2000

cernoziomului. 2. Climă temperat continentală. 3. Bazin hidrografic bogat. 4. Existența a 4 arii protejate Natura 2000.	teritoriul a 13 localități	
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	• Exploatarea potențialului agricol prin diversificarea culturilor • Atractivitatea zonei pentru dezvoltarea agriculturii datorită condițiilor naturale • Oportunitatea creată de sprijinul UE în domeniul piscicol • Punerea în aplicare a obiectivelor europene și naționale de mediu în ceea ce privește calitatea apei și biodiversitatea • Gestionarea durabilă a resurselor naturale	• Apariția și manifestarea unor hazarde naturale: inundații, degradarea solului, secetă • Schimbări climatice cu efecte negative asupra activităților economice și sociale • Proceduri dificile pentru accesarea fondurilor europene • Risc de extincție a diverse specii importante din cauza intervențiilor antropice
Resurse umane		
Element specific identificat în analiza diagnostic	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. Îmbătrânirea populației rurale. 2. Populația romă prezintă caracteristici speciale în comparație cu alte minorități din România, prin tradiție, fiind o populație săracă, cu un statut social scăzut, obiect de comparație și cu o mare expunere la discriminare și excluziune socială. 3. Toate cele 17 UAT - uri au IDUL sub 55. 4. Rata de ocupare scăzută. 5. Ponderea mare a	• Etnia romă este organizată și reprezentată, implicându-se activ în viața socială a comunității • Gradul scăzut al IDUL-lui este oportunitate pentru investitori prin prisma așteptărilor scăzute ale populației • Capital uman disponibil mare ce poate fi folosit în activitățile economice • Familii de fermieri beneficiare de programul LEADER • Personal local instruit în programul LEADER	• Trend demografic negativ - populație rurală în scădere (în special tineri) și în curs de îmbătrânire • Gradul de sărăcie profund cu care se confruntă etnia romă, riscul pierderii identității • Sărăcia este pronunțată și prezentă la toate nivelurile teritoriului • Slaba pregătire a capitalului uman din teritoriu • Procent mare al fermierilor în vârstă • Grad scăzut de conștientizare a fermierilor privind importanța practicilor agricole importante
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	• Crearea de noi locuri de muncă la nivelul regiunii, prin sprijinirea constituirii fermelor individuale și a microîntreprinderilor • Existența documentelor programatice dedicate	• Părăsirea localităților din cadrul teritoriului de către populația tânără, în scopul finalizării studiilor, fără ca ulterior să aibă loc revenirea acestora în teritoriu • Lipsa de interes a autorităților poate duce la

agricultorilor vârstnici. 6. Capacitatea crescută a forței de muncă 7. Ponderea mare a populației ocupate în domeniul agricol	minorităților rome, a tinerilor și populațiilor defavorizate Promovarea prin finanțări nerambursabile a integrării tinerilor în viața rurală și astfel reținerea acestora în teritoriu	pierderea sau accesarea redusă a fondurilor Dificultăți în susținerea financiară a proiectelor
Infrastructură de bază		
Element specific identificat în analiza diagnostic	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. Infrastructura de drumuri necesită reabilitare 2. Rețeaua de apă potabilă este insuficient dezvoltată 3. Infrastructura de educație și cultură necesită modernizări 4. Iluminatul public necesită modernizare 5. Infrastructura socială slab dezvoltată 6. Varietatea patrimoniului arhitectural, cultural și a datinilor și obiceiurilor nu este pusă în valoare.	- Existența GAL Dunărea de Sud în teritoriu încă de la începutul Axei LEADER - Finanțări accesate de autoritățile publice locale 43 de elemente de patrimoniu material, 10 elemente de patrimoniu imaterial și 17 festivaluri locale anuale - Preocuparea comunităților pentru păstrarea obiceiurilor și tradițiilor	5 comune cu populație sub 2.000 de locuitori - Dotarea necorespunzătoare a serviciilor voluntare de urgență - Nivel de asigurarea a serviciilor sociale publice foarte scăzut - Nu toate comunele sunt cuprinse în programe regionale de gestionare a deșeurilor - Degradarea așezărilor tradiționale cu valoare culturală și a monumentelor istorice - Infrastructura de bază slab dezvoltată: drumuri comunale, rețea de apă, canalizare, iluminat public, monitorizarea siguranței video - Infrastructură socială deficitară
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	- Deschidere mare din partea autorităților publice locale pentru efectuarea de proiecte de investiții pentru infrastructura la scară mică - Deschiderea autorităților publice pentru dezvoltarea de parteneriate în vederea accesării fondurilor nerambursabile - Existența documentelor programatice dedicate populației defavorizate - Deschiderea autorităților publice pentru crearea	- Izolarea teritoriului în ceea ce privește promovarea oportunităților, ca urmare a sărăciei - Alterarea și pierderea moștenirii culturale și a tradițiilor rurale - Insuficiența fondurilor repartizate din bugetul de stat, bugetelor locale pentru modernizarea, renovarea și dotarea clădirilor din domeniul public al UAT-urilor, în vederea înființării infrastructurii sociale - Risc de excluziune socială pentru grupurile

	de infrastructură socială • Programe de finanțare europene și naționale. Existența finanțărilor destinate formării și pregătirii continue a populației în special prin POCU	vulnerabile în teritoriu
Economie locală		
Element specific identificat în analiza diagnostic	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. Premise favorabile unei agriculturii productive. 2. Numărul ridicat al exploatațiilor agricole cu dimensiunea sub 5 ha. 3. Fermele mici din teritoriul GAL au un rol mai puțin important pe piață. 4. Producție agricolă diversificată. 5. Dotarea deficitară cu echipamente și tehnologii moderne de producție comparativ cu numărul exploatațiilor și cu suprafața agricolă utilizată. 6. Oportunități pentru dezvoltare zootehniei. 7. Nivelul redus de pregătire al șefului exploatației agricole. 8. Nediversificarea economiei locale, structura economiei fiind catalizată pe activitățile de comerț și agricultură	• Sol fertil favorabil dezvoltării culturilor agricole • Ponderea mare a terenurilor agricole și a practicilor agricole tradiționale • Sector legumicol cu posibilități de dezvoltare • Suprafața de pășune existentă este favorabilă dezvoltării zootehniei • Interesul tinerilor pentru activitățile nonagricole și existența terenurilor pentru investiții • Posibilitatea de practicare a agroturismului într-un mediu nepoluat și cu elemente de biodiversitate	• Zonă rurală cu o pondere mare a populației ocupate în agricultură și o rentabilitate scăzută a activităților agricole datorită fărâmițării terenurilor, imposibilității folosirii metodelor moderne de exploatare (mecanizare redusă, insuficientă irigare a terenurilor agricole, neutilizarea soiurilor selecționate) • Facilități de depozitare inadecvate • Marea majoritate a exploatațiilor agricole sunt de subzistență • Nivel insuficient de dotare cu utilaje, echipamente uzate fizic și moral, cu impact negativ în productivitate • Existența unui număr foarte mare de persoane inactive, nedeclarate ca șomeri, care poate fi diminuat prin încurajarea demersurilor antreprenoriale și a activităților generatoare de valoare adăugată în teritoriu • Nu există produse alimentare introduse în scheme de calitate
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	• Facilitarea accesului la informații prin posibilitățile de organizare a unor cursuri de formare profesională • Prioritizarea sprijinirii fermelor mici din sectoarele vegetal și zootehnic • Susținerea dezvoltării fermelor mici din zonele cu importanță pentru mediu	• Menținerea unui grad mare de fărâmițare a exploatațiilor agricole • Proceduri greoaie în obținerea autorizațiilor și avizelor ce reduc interesul pentru finanțări nerambursabile • Izolarea teritorului cu privire la cunoșterea tehnologiilor inovative în agricultură și activitățile nonagricole

	• Promovarea și valorificarea potențialului teritoriului GAL • Incurajarea activităților agroturistice • Diversificarea economiei rurale prin reducerea gradului de dependență față de agricultură • Finanțări pentru dezvoltarea micro-întreprinderilor și agroturismului	• Schimbările legislative privind accesarea finanțărilor nerambursabile care accentuează riscul abandonării terenurilor agricole • Scăderea interesului populației pentru activități private în toate domeniile de activitate

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

În baza analizelor diagnostic și SWOT și urmare a consultărilor cu toți partenerii relevanți din teritoriu (*actori cheie publici, privați, ONG*), au fost stabilite nevoile prioritare ale teritoriului:

- N1. Stimularea și sprijinirea inițiativelor private, în toate domeniile de activitate;
- N2. Reducerea riscului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile din teritoriul GAL;
- N3. Reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială pentru comunitatea romă din teritoriul GAL;
- N4. Punerea în valoare a patrimoniului local și promovarea specificității locale;
- N5. Dezvoltarea infrastructurii locale;
- N6. Creșterea vizibilității teritoriului GAL;
- N7. Creșterea investițiilor în active fizice în agricultură pentru desfășurarea de activități agricole moderne;
- N8. Creșterea productivității terenurilor;
- N9. Reîntinerirea generațiilor de fermieri;
- N10. Cunoștințe adecvate în rândul tinerilor fermieri.

Aceste nevoi au fost identificate în cadrul întâlnirilor din teritoriul GAL, având în vedere experiența implementării LEADER 2007-2013 (în sensul încorporării în SDL 2014-2020 a rezultatelor evaluării modului de implementare a SDL 2007-2013). Aceste nevoi considerate prioritare pentru SDL vor fi susținute prin măsurile propuse.

În baza nevoilor identificate, au fost stabilite **obiectivele de dezvoltare rurală ale SDL**:

ODR 1. Favorizarea competitivității agriculturii și

ODR 2. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiectivele SDL abordează 2 din cele 3 obiective strategice ale PNDR 2014-2020 (iii și i), fiind adaptate nevoilor și priorităților teritoriului, demonstrându-se caracterul integrat al SDL.

Îndeplinirea acestor obiective va fi realizată prin 2 **priorități de dezvoltare rurală**:

PDR 1. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

Justificare : conform analizelor diagnostic și SWOT, în teritoriul GAL predomină suprafața agricolă, sectorul agricol bucurându-se de notorietate și atractivitate. Creșterea sectorului agricol poate avea importanță în dezvoltarea economică a teritoriului GAL. Gradul relativ scăzut de dotare și tehnologiile depășite utilizate, au condus la scăderea interesului pentru exploatarea terenului, trecerea la alte ocupații decât cele agricole, exodul din teritoriu, în special a tinerilor.

Nevoile la care răspunde prioritatea : N1, N7, N8, N9 și N10.

Domeniile de intervenție care contribuie la prioritatea de dezvoltare rurală 1 sunt :

DI 2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării

Prin DI 2A urmărim creșterea competitivității exploatațiilor agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermelor și îmbunătățirea calității activelor fixe.

Măsurile prevăzute a contribui la DI 2A sunt următoarele:

M1/2A - Investiții în dezvoltarea și modernizarea exploatațiilor agricole în teritoriul GAL Dunărea de Sud [art.17 din Reg.(UE) nr.1305/2013].

M2/2A - Dezvoltarea fermelor mici [art.19, alin.(1), lit.(a), pct. (iii) din Reg.(UE) nr.1305/2013].

DI 2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor

Prin DI 2B urmărim motivarea tinerilor de a se dezvolta din punct de vedere profesional în teritoriul GAL și contracararea fenomenului de îmbătrânire a fermierilor.

Măsurile prevăzute a contribui la DI 2B sunt următoarele

M3/2B - Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în vederea sprijinirii tinerilor fermieri [art.19, alin.(1), lit.(a), pct. (i) din Reg.(UE) nr.1305/2013].

M4/2B - Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectorul agricol. [art.14 din Reg.(UE) nr.1305/2013].

PDR 2. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Justificare : Dezvoltarea activităților neagricole, punerea în valoare a ceea ce are valoros și competitiv teritoriul și dezvoltarea infrastructurii la scară mică sunt considerate motoare de dezvoltare economică a teritoriului GAL și generatoare de locuri de muncă. Acțiunile pentru integrarea minorităților locale și susținerea infrastructurii sociale pot contribui la o dezvoltare echilibrată a comunităților.

Nevoile la care răspunde prioritatea : N1, N2, N3, N4, N5 și N6.

Domeniile de intervenție care contribuie la prioritatea de dezvoltare rurală 2 sunt :

DI 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă

Prin DI 6A urmărim diversificarea economiei locale prin încurajarea activităților nonagricole și crearea de locuri de muncă.

Măsurile prevăzute a contribui la DI 6A sunt următoarele :

M5/6A - Investiții pentru crearea de activități nonagricole în teritoriul GAL Dunărea de Sud [art.19, alin.(1), lit.(a), pct. (ii) din Reg.(UE) nr.1305/2013].

DI 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Prin DI 6B se urmărește dezvoltarea infrastructurii la scară mică, a infrastructurii sociale, integrarea minorităților române și promovarea teritoriului.

M6/6B - Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică [art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013].

M7/6B - Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii sociale [art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013].

M8/6B - Sprijin pentru integrarea romilor (măsura nu este asimilată unui articol din Titlul III al Reg. (UE) nr. 1305/2013, dar contribuie la realizarea priorităților SDL).

Măsurile propuse în SDL contribuie în mod direct la îndeplinirea obiectivelor, priorităților și DI ale UE în materie de dezvoltare rurală și implicit la domeniile de intervenție ale acestora.

SDL are caracter inovator prin abordarea întregului teritoriu, prin noile direcții strategice raportat la SDL 2007-2013 și prin măsurile incluse în SDL, unele noi pentru teritoriu. Caracterul integrat al SDL este reflectat în accentul pus pe *teritoriul GAL*, prin abordarea integrată a nevoilor teritoriului, a soluțiilor propuse și obiectivelor de dezvoltare rurală ale acestuia, pe termen lung, ținând maximizarea impactului integrat al proiectelor care pot fi finanțate.

Obiectivul de dezvoltare rurală	Prioritățile de dezvoltare rurală	Domeniile de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat
a) Favorizarea competitivității agriculturii	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării	M1 / 2A - Investiții pentru dezvoltare și modernizarea exploatațiilor agricole	4 exploatații agricole
			M2 / 2A - Dezvoltarea fermelor mici	11 exploatații agricole
		2B) Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor	M3 / 2B - Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în vederea sprijinirii tinerilor fermieri	8 beneficiari sprijiniți
			M4 / 2B - Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectorul agricol	1 beneficiari sprijiniți
c) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	M5 / 6A - Facilitarea dezvoltării teritoriului prin înființarea de activități neagricole	1 loc de muncă creat
			6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M6 / 6B - Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică
		M7 / 6B - Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii sociale		25 locuitori GAL
		M8 / 6B - Sprijin pentru integrarea minorităților locale	100 persoane de etnie romă	
Obiective transversale	Toate măsurile propuse contribuie la temele orizontale: mediu, climă, inovare.			

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

Denumire măsură	Investiții în dezvoltarea și modernizarea exploatațiilor agricole în teritoriul GAL Dunărea de Sud	
Codul măsurii	M1 / 2A	
Tipul măsurii	x	INVESTIȚII
		SERVICII
		SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT

În teritoriul GAL sectorul agricol constituie un factor determinant pentru obținerea producțiilor agricole, precum și pentru menținerea calității peisajului și protecția mediului înconjurător. O mare parte din totalul populației active din teritoriul GAL, cca 76,39% este ocupată în acest sector.

Agricultura din teritoriul GAL are un nivel insuficient de dotare cu utilaje/echipamente, uzate fizic și moral cu impact negativ în productivitate. Gradul scăzut de dotare cu echipamente agricole : un tractor la 8,52 exploatații agricole și un tractor la o suprafață de 53,40 ha, duce la non-performanță agricolă cu consecințe grave asupra asigurării necesarului de produse agricole cât și asupra costurilor generale ale sectorului agricol.

Mulți fermieri au sisteme de producție bazate pe mecanizare învechită, de calitate slabă și clădiri/facilități de depozitare inadecvate. Multe ferme au dificultăți în adoptarea de noi tehnologii din cauza mijloacelor financiare proprii insuficiente și accesul redus la finanțare. Îndeosebi, fermele mici și mijlocii au nevoi de sprijin pentru a valorifica potențialul și a deveni competitive. În zonă, sectorul culturilor de câmp are randament sub potențialul agricol. Fermele mari au deficit semnificativ legat de aplicarea ultimelor tehnici și tehnologii ce permit o dezvoltare competitivă cu impact redus asupra mediului.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) 1305/2013

a) Favorizarea competitivității agriculturii

1.3. Obiective specific local al măsurii

Ameliorarea tehnicilor de producție în teritoriul GAL prin investiții în echipamente pentru exploatațiile care beneficiază de ajutor, au drept rezultat preconizat productivitate mai ridicată și/sau un impact pozitiv asupra mediului în zonă și nivel ridicat al veniturii agricole și ameliorarea competitivității exploatațiilor datorită disponibilității unor sisteme de producție mai eficiente.

Obiective specifice:

- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi, diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei ecologice, precum și producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Creșterea veniturilor exploatațiilor agricole sprijinite;

- Sprijinirea membrilor grupurilor de producători sau ai altor forme asociative în vederea încurajării fenomenului de asociere.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

1.7. Contribuție la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013 : Mediu, Climă și Inovare:

Mediu și climă: proiectele propuse în cadrul acestei măsuri vor contribui la prevenirea abandonului de terenuri agricole conducând la o activitate agricolă sustenabilă.

De asemenea, măsura promovează investițiile pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea fermelor mici la schimbările climatice.

Inovare: măsura vizează încurajarea tinerilor fermieri și folosească tehnologii noi și procese noi, aceștia având un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi. Sprijinul acordat va facilita accesul pe piață și adoptarea unor tehnici și metode inovatoare.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura nu este complementară cu nicio măsură din SDL.

1.9. Sinergia cu alte măsuri

Măsura este sinergică cu M2/2A, M3/2B și M4/2B. Toate aceste măsuri contribuie la realizarea Priorității 2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării activităților agricole și creșterii calității produselor obținute;
  - Restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale;
  - Respectarea standardelor comunitare aplicabile tuturor tipurilor de investiții;
  - Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor alimentare integrate.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- R (UE) Nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare.
- R (UE) Nr. 1307/2013 cu modificările și completările ulterioare.
- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.
- R (UE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole.
- Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții.
- Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.

Legislație națională

- Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole.
- Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii societăți cooperative agricole.
- Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători.
- Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare.
- Ordinul 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește procedura pentru marcarea și certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete și marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare.
- Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală cu modificările și completările ulterioare.
- Ordin 57 din 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților care produc, procesează, depozitează, transportă și/sau distribuie produse de origine animală cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți(grup țintă)

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate ;
- cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservesc interesele membrilor.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

- Plăți în avans cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- În cadrul măsurii sunt sprijinite investițiile la nivelul întregului teritoriu al GAL Dunărea de Sud;
- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități;
- Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/ utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv; (Ex.: tractoare, remorci agricole/tehnologice, combine, utilaje agricole pentru efectuarea lucrărilor solului, înființarea și întreținerea culturilor, instalații de evacuare și gestionare a dejecțiilor din zootehnie, echipamente aferente bucătărilor furajere, inventarul apicol etc.)
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat.
- Cheltuieli generate de înființarea plantațiilor pentru struguri de masă și alte culturi perene (cu condiția ca materialul de plantare să fie certificat), cu excepția cheltuielilor eligibile în cadrul subprogramului pomicol și a celor susținute prin Pilonul I (PNS 2014-2018);
- Cheltuieli determinate de conformarea cu standardele comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) și investiții determinate de conformare cu noile standarde** (prevăzute în secțiunea „Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii”) în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6);
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Acțiuni neeligibile:

- Achiziția de clădiri;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili și să aibă sediul social în teritoriul GAL;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 8.000 € SO;

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin sub - măsură;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
- Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară.

8. Criterii de selecție

1. Principiul dimensiunii exploatației care prioritizează exploatațiile de dimensiuni mici.
2. Principiul îmbunătățirii performanței economice a exploatației.
3. Principiul sectorului prioritar conform analizei socio-economice precum sectorul zootehnic și vegetal
4. Principiul proiectelor integrate, respectiv integrarea producției agricole primare cu procesarea și/sau comercializarea
5. Principiul nivelul de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole
6. Principiul exploatații agricole deținute de fermieri cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii proiectului.

Notă: Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Prioritizarea se va face în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Sprijin public nerambursabil

I. În cazul fermelor având dimensiunea până la 500.000 SO rata sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși 200.000 euro indiferent de tipul investiției.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO) respectiv 70% în cazul fermelor având între 250.000 și 500.000 SO, în cazul:

- investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 ani, la data depunerii cererii de finanțare sau cei care s-au stabilit în cei 5 ani anteriori solicitării sprijinului;
- investițiilor în cadrul exploatațiilor cu dimensiunea < 12.000 SO;
- proiectelor integrate;
- investițiilor legate de operațiunile de agromediu și agricultură ecologică.
- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013.

II. În cazul fermelor având dimensiunea peste 500.000 SO rata sprijinului public nerambursabil va fi de 30% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși 200.000 euro indiferent de tipul investiției.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **50%** în cazul:

- Proiectelor integrate.
- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013.

III. În cazul **cooperativelor și grupurilor de producători** rata sprijinului public nerambursabil va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși 200.000 euro indiferent de tipul investiției.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** în cazul:

- Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor;

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole sprijinite -4 exploatații agricole.

Denumire măsură	Dezvoltarea fermelor mici	
Codul măsurii	M2 / 2A	
Tipul măsurii		INVESTIȚII
		SERVICII
	x	SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT

În teritoriul GAL, ca urmare a retrocedării terenurilor, majoritatea fermelor individuale se caracterizează printr-o putere economică redusă și orientare spre consum din producția proprie, având mai mult caracter de subzistență și semi-subzistență. Deschiderea acestora către piață este relativ redusă, atât în ceea ce privește input-urile necesare cât și output-urile.

În cadrul SWOT au fost identificate nevoile sprijinite prin PNDR - N.1, N.6 și N.24 și câteva nevoi specifice legate de dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor agricole care să fie acoperite prin intermediu acestei măsuri, cum ar fi : stimularea și sprijinirea inițiativelor private, în toate domeniile de activitate și creșterea investițiilor în active fizice în agricultură pentru desfășurarea de activități agricole moderne. De asemenea au fost identificate probleme specifice teritoriului, cum ar fi: numărul ridicat al exploatațiilor agricole cu dimensiune sub 5ha, faptul că fermele mici din teritoriu au un rol mai puțin important pe piață și din numărul total al exploatațiilor agricole înregistrate la APIA, 69,11% sunt sub 5 ha, 24,71% între 5-30 ha și doar 1,05% mai mult de 500ha.

Sprijinul acordat pentru fermele mici este un instrument menit să determine, în principal, o îmbunătățire a managementului însoțită de transformarea acestora în exploatații familiale comerciale, capabile să identifice noi oportunități de valorificare a producției. Se va acorda atenție fermelor mici din zonele cu importanță pentru mediu (Natura 2000).

Există nevoia de prioritizare a sprijinirii fermelor mici în sectoarele vegetal și zootehnic și nevoia de atenuare și adaptare la schimbările climatice prin utilizarea de resurse regenerabile, scăderea emisiilor de dioxid de carbon și conștientizarea efectelor negative ale abandonării terenurilor agricole asupra dezvoltării economice a zonei.

Sprijinul acordat prin această măsură are scopul de a asigura veniturile necesare în perioada de restructurare și transformarea fermelor mici în exploatații orientate către piață, prin utilizarea durabilă a factorilor de producție, îmbunătățirea managementului prin diversificarea producției agricole, precum și introducerea de tehnologii performante adaptate condițiilor locale.

Ca urmare, implementarea măsurii va conduce la creșterea veniturilor acestor ferme concomitent cu scăderea costurilor de producție.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) 1305/2013 :

a) Favorizarea competitivității agriculturii;

1.3. Obiectiv specific local al măsurii :

- Creșterea competitivității exploatațiilor agricole în curs de restructurare pentru facilitarea rezolvării problemelor legate de tranziție, având în vedere faptul că sectorul agricol și economia rurală sunt expuse presiunii concurențiale a pieței unice.
- Creșterea volumului producției destinate comercializării pentru ca fermele mici devină viabile economic.
- Diversificarea producției în funcție de cerințele pieței și introducerea de noi produse.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Prioritatea P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 19 alin. (1) lit. a) pct. (iii) din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață precum și a diversificării activităților agricole;

1.7. Contribuție la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013 : Mediu, Climă și Inovare:

Mediu și climă: proiectele propuse în cadrul acestei măsuri vor contribui la prevenirea abandonului de terenuri agricole conducând la o activitate agricolă sustenabilă.

De asemenea, măsura promovează investițiile pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea fermelor mici la schimbările climatice.

Inovare: măsura vizează încurajarea fermierilor să folosească tehnologii noi și procese noi, aceștia având un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi. Sprijinul acordat va facilita accesul pe piață și adoptarea unor tehnici și metode inovatoare.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura este complementară cu M4/2B - Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sensul că beneficiarii direcți ai măsurii M2/2A vor fi beneficiarii indirecti ai măsurii M4/2B în scopul dobândirii de competențe și formare profesională.

1.9. Sinergia cu alte măsuri

Măsura M2/2A este sinergică cu M1/2A, M3/2B și M4/2B. Toate aceste măsuri contribuie la realizarea Priorității 2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

2. Valoarea adăugată a măsurii

O problemă identificată la nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud este legată de faptul că producția agricolă a fermelor mici nu este valorificată superior pe piață. Exploatațiile agricole din teritoriu trebuie restructurate, consolidate și dezvoltate pentru a fi orientate către piață.

Astfel, s-a ajuns la concluzia că o măsură care să sprijine comercializarea producției obținute în cadrul gospodăriilor agricole va genera plus valoare atât prin vânzarea directă către consumator a produselor obținute, cât mai ales prin generarea unui flux de materii prime agricole pentru sectorul de procesare. Astfel, produsele agricole primare comercializate de către fermele mici vor constitui baza dezvoltării ulterioare a sectorului procesare.

De asemenea, deoarece la nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud s-au identificat ca sectoare vegetale prioritate culturi în câmp și abia apoi legumicultura, iar la nivel de sector zootehnic prioritate sunt apicultura, creșterea ovinelor și caprinelor, creșterea porcinelor și apoi creșterea bovinelor, selecția proiectelor se va realiza ținându-se cont de specificul local.

Măsura contribuie la:

- stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL;
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- crearea de noi locuri de muncă;
- calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriul GAL;
- creșterea competitivității sectorului agricol care va contribui la susținerea procesului de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
- R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
- R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;
- Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013;
- R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Legislație națională

- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă care intră în categoria de fermă mică.

4.2. Beneficiari indirecți

- persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă;

- producători agricoli individuali din teritoriul GAL.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

Sprijinul va fi acordat sub formă forfetară pentru implementarea obiectivelor furnizare în planul de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Sprijinul se acordă pentru ferma mică, cu scopul facilitării dezvoltării fermelor mici pe baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Acțiuni neeligibile:

Nu se acceptă achiziționarea de utilaje sau echipamente second hand.

7. Condiții de eligibilitate

- Beneficiarul trebuie să aibă sediul social în teritoriul GAL;
- Să se încadreze în categoria microintreprinderilor și a întreprinderilor mici;
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 4.000 - 7.999 S.O. (valoare producție standard);
- Exploatația agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului;
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.

Alte angajamente:

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată beneficiarul va face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializare producției proprii în procent de minimum 10 % din valoare primei tranșe de plată;
- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea un sistem de gestionare a gunoiului de grajd, altul decât platformele de gestionare cu respectarea normelor de mediu.

8. Criterii de selecție

- Solicitantul deține o exploatație agricolă care activează în unul din sectoarele prioritare pentru teritoriu GAL Dunărea de Sud
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol
- Principiul fermelor de familie

Notă: Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Prioritizarea se va face în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Raportat la nevoile identificate, resursele DI 2A) sunt concentrate în măsura M2/2A, pentru acoperirea costurilor cu restructurarea, consolidarea și dezvoltarea fermelor mici pentru a fi orientate către piață.

Sprijin public se acordă pentru o perioadă de maximum trei ani.

Sprijinul public nerambursabil este de 15.000 de euro pentru o exploatație agricolă.

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se vaacorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare.
- 25% din cuantumul sprijinului se va semna cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși 3 ani de la semnanrea deciziei de finanțare.

În cazul neîndeplinirii corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

- Număr de exploatații agricole sprijinite - 11 exploatații agricole.

Denumire măsură	Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în vederea sprijinirii tinerilor fermieri din teritoriul GAL Dunărea de Sud	
Codul măsurii	M3 / 2B	
Tipul măsurii		INVESTIȚII
		SERVICII
	x	SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT

Sectorul agricol din teritoriu se confruntă cu un grad ridicat de îmbătrânire în rândul proprietarilor de ferme. Aastă stare generează un efect negativ asupra nivelului de dezvoltare, modernizare, competitivitate și asupra bunelor practici de mediu în cadrul fermelor.

În cadrul SWOT au fost identificate nevoile sprijinite prin PNDR - N.1, N.6 și N.24 și câteva nevoi specifice legate de dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor agricole care să fie acoperite prin intermediu acestei măsuri, cum ar fi: stimularea și sprijinirea inițiativelor private, în toate domeniile de activitate și reîntinerirea generațiilor de fermieri.

De asemenea, se constată creșterea interesului generațiilor de tineri de a se dezvolta din punct de vedere profesional în zonele rurale, redimensionarea fizică și economică a fermelor mici pentru a fi orientate către piață, stimularea sectorului vegetal și a sectorului zootehnic prin îmbunătățirea gradului de înzestrare tehnică a exploatațiilor și instruirea managerilor exploatațiilor agricole.

În cazul structurii pe vârste, ponderea mare a agricultorilor vârstnici, peste 60 de ani, de 33,56% din totalul populației stabile ocupate, față de agricultori sub 29 de ani care reprezintă 3,83% și agricultori cu vârsta cuprinsă între 30-39 ani, care reprezintă 9,64%, este una din problemele majore ale agriculturii în teritoriul GAL din perspectiva disponibilității de resurse umane.

Fermele gestionate de fermierii în vârstă prezintă o slabă orientare spre piață, o slabă adoptare a tehnicilor și tehnologiilor moderne și implementarea standardelor comunitare. Există nevoia de prioritizare a instalării tânărului fermier în sectoarele vegetal și zootehnic și nevoia de atenuare și adaptare la schimbările climatice prin utilizarea de resurse regenerabile, scăderea emisiilor de dioxid de carbon și conștientizarea efectelor negative ale abandonării terenurilor agricole asupra dezvoltării economice a zonelor rurale sunt aspecte ce au perspectivă limitată în rândul fermierilor mai în vârstă.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) 1305/2013 :

a) Favorizarea competitivității agriculturii;

1.3. Obiectiv specific local al măsurii :

Sprijinul acordat atât tinerilor fermieri cât și membrilor familiei acestora va conduce la interes crescut pentru întoarcerea acasă a tinerilor care lucrează în străinătate și care au familiile (îmbătrânite și care au nevoie de ajutor) în mediul rural și dețin suprafețe de teren pe care cei în vârstă nu le mai pot lucra.

Se pot astfel reuni familii, reprezentând mai multe generații și care, împreună, pot dezvolta și alte activități, benefice întregii comunități rurale.

Pe fundalul scăderii populației din teritoriu, în special acelei tinere, se impune sprijinirea tinerilor care lucrează în prezent în străinătate, au familii în teritoriul GAL și doresc să se stabilească în țară, beneficiind de experiența și capitalul acumulate în străinătate.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Prioritatea P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 19 alin. (1), lit. a), pct. (i) din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 2B - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special a reînnoirii generațiilor;

1.7. Contribuție la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013 : Mediu, Climă și Inovare:

Mediu și climă: proiectele propuse în cadrul acestei măsuri vor contribui la prevenirea abandonului de terenuri agricole conducând la o activitate agricolă sustenabilă.

De asemenea, măsura promovează investițiile pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea fermelor mici la schimbările climatice.

Inovare: măsura vizează încurajarea tinerilor fermieri și folosească tehnologii noi și procese noi, aceștia având un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi. Sprijinul acordat va facilita accesul pe piață și adoptarea unor tehnici și metode inovatoare.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura este complementară cu M4/2B - Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sensul că beneficiarii direcți ai măsurii M3/2B vor fi beneficiarii indirecti ai măsurii M4/2B în scopul dobândirii de competențe și formare profesională.

1.9. Sinergia cu alte măsuri

Măsura M3/2B este sinergică cu M1/2A, M2/2A și M4/2B. Toate aceste măsuri contribuie la realizarea Priorității 2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Comunele din teritoriul GAL au nevoie de un număr mai mare de fermieri care să preia managementul fermelor, inclusiv deja existente, să îmbunătățească productivitatea fermelor și să crească accesul pe piață al acestora.

Măsura contribuie la:

- stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL;
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- crearea de noi locuri de muncă;
- calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriul GAL;

- creșterea competitivității sectorului agricol care va contribui la susținerea procesului de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă
  - posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/managerei ai exploatației
  - încurajarea familiilor tinere din mediul rural de a se stabili în mediul rural ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.
  - facilitarea accesului exploatațiilor agricole mici pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare.
- De asemenea, deoarece la nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud s-au identificat ca sectoare vegetale prioritate culturi în câmp și abia apoi legumicultura, iar la nivel de sector zootehnic prioritare sunt apicultura, creșterea ovinelor și caprinelor, creșterea porcinelor și apoi creșterea bovinelor, selecția proiectelor se va realiza ținându-se cont de specificul local.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- R (UE) nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;
- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
- R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
- R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;
- Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013;
- R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Legislație națională

- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50% + 1 din acțiuni.

*Art. 2 (1) n - „tânăr fermier” înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații;

4.2. Beneficiari indirecti

- persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă;
- producători agricoli individuali din teritoriul GAL.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activității agricole.

Suma forfetară nu depășește limitele cuantumului stabilit în PNDR pentru aceleași tipuri de operațiuni la care se aplică acest tip de sprijin.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Investiții în active corporale : teren agricol, construcții, echipamente, utilaje, facilități de post-procesare, mijloace de producție, etc.

Acțiuni neeligibile:

Nu se acceptă achiziționarea de utilaje sau echipamente second hand.

7. Condiții de eligibilitate

- Beneficiarul trebuie să aibă sediul social în teritoriul Gal
- Să se încadreze în categoria microintreprinderilor și a întreprinderilor mici
- Solicitantul deține o exploatare agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000-50.000 S.O. (valoare producție standard)
  - Solicitantul prezintă un plan de afaceri
  - Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una din condițiile:
    - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
    - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire
Sau
    - angajamentul de a dobândi competențe profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maxim 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a sprijinului.
- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării
  - Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatareii, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 5 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri)
  - În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea un sistem de gestionare a gunoiului de grajd, altul decât platformele de gestionare, cu respectarea normelor de mediu.

8. Criterii de selecție

- Solicitantul deține o exploatație agricolă care activează în unul din sectoarele prioritare pentru teritoriul GAL Dunărea de Sud
- Solicitantul are în proprietate exploatația agricolă
- Solicitantul face parte dintr-o formă asociativă, recunoscută conform legislației în vigoare
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol

Notă: Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Prioritizarea se va face în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Raportat la nevoile identificate, resursele DI 2B) sunt concentrate în măsura M3/2B, pentru acoperirea costurilor cu instalarea tinerilor fermieri și a investițiilor prevăzute de acestea prin planurile de afaceri pentru atingerea obiectivelor vizate.

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei/cinci* ani și este de:

- 40.000 de euro pentru exploatațiile între 8.000 € SO și 50.000 € SO;

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare

Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

10. Indicatori de monitorizare

- Număr de beneficiari sprijiniți - 8 beneficiari sprijiniți.

Denumire măsură	Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectorul agricol din GAL Dunărea de Sud		
Codul măsurii	M4 / 2B		
Tipul măsurii		INVESTIȚII	
	x	SERVICII	
		SPRIJIN FORFETAR	

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT

În teritoriul GAL Dunărea de Sud sectorul agricol constituie un factor determinant pentru obținerea producțiilor agricole, precum și pentru menținerea calității peisajului și protecția mediului înconjurător. O mare parte din totalul populației active din teritoriul GAL, 76,39% este ocupată în acest sector.

Astfel, evoluția și specializarea în agricultură necesită un nivel corespunzător de instruire tehnică, economică și juridică, inclusiv expertiză în tehnologii noi ale informației, pentru a corespunde cerințelor comunitare în domeniul fitosanitar, bunăstării animalelor, standardelor de calitate, sprijinind astfel mobilizarea populației rurale și îmbunătățirea diversității locale în vederea creșterii atractivității zonei rurale, a diversificării economiei rurale și a calității vieții din teritoriul GAL Dunărea de Sud.

Nivelul de instruire a șefului exploatației agricole :

RG 2010

Total	Numai cu experiență practică agricolă	Pregătire agricolă de bază	Pregătire agricolă completă
13.521	12.905	531	85

În activitatea de consultare a teritoriului și analiza SWOT a reieșit o nevoie specifică și anume : cunoștințe adecvate în rândul tinerilor fermieri.

Necesitatea activităților de formare profesională apare în contextul legat de creșterea competitivității și diversificării produselor și activităților din agricultură, de restructurare și modernizarea sectorului agricol, a sectoarelor de procesare și comercializare pentru produsele agricole, de încurajare a afacerilor orientate spre piață, a cerințelor pentru o gamă largă de aptitudini economice și de management cât și de îndeplinirea obiectivului gestionării durabile a terenurilor și protecției mediului, aplicarea de tehnologii și practici prietenoase mediului și de utilizare a energiei regenerabile.

Prin urmare, este necesar ca activitățile de formare profesională să fie extinse și la persoanele adulte care sunt implicate în domenii care au legătură cu agricultura, industria alimentară și silvicultura.

Sprijinul acordat prin această măsură va facilita accesul la alte măsuri din Strategia de Dezvoltare Rurală, în special cele din Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

Sprijinul care se asigură prin această măsură va spori nivelul de cunoaștere, informare, educație a persoanelor care lucrează în sectoarele agro-alimentar și silvic, va facilita, de asemenea, accesarea unor măsuri de investiții de către tinerii fermieri care beneficiază de măsura M3/2B și fermierii care activează în ferme mici și care beneficiază de măsura M2/2A.

Numărul total de cursanți instruiți prin măsurile implementate de GAL Dunărea de Sud în perioada 2007 - 2013, este 40 de cursanți prin Măsura 41.111.

Implementarea acestei măsuri, prin care se acordă sprijin privind participarea la acțiuni de formare va fi în acord cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a UE care urmărește reînnoirea bazelor competitivității europene, creșterea potențialului său de dezvoltare cum ar fi productivitatea și consolidarea coeziunii sociale cu accent asupra cunoștințelor, inovației și valorificării capitalului uman.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

a) Favorizarea competitivității agriculturii.

1.3. Obiective specific local al măsurii

Îmbunătățirea competitivității sectorului agricol, silvic și alimentar, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și protecția mediului, prin acțiuni de formare adresate persoanelor adulte care activează în sectoarele menționate.

Obiective specifice:

- Dobândirea de informații și cunoștințe relevante care să permită gospodărirea durabilă a terenurilor agricole și forestiere, creșterea calității managementului la nivel de fermă, restructurarea și modernizarea în sectoarele de procesare și comercializare pentru produsele agricole, contribuind astfel la îmbunătățirea condițiilor de viață și reducerea șomajului în teritoriu;
- Conștientizarea fermierilor privind problemele generale de mediu în sectoarele agricol, forestier și al industriei alimentare în scopul îmbunătățirii protecției mediului.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 14 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 2B - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor.

1.7. Contribuție la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la inovare, protecția mediului și climă.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura este complementară cu M2/2A - Dezvoltarea fermelor mici și M3/2B - Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în vederea sprijinirii tinerilor fermieri din teritoriul GAL Dunărea de Sud în sensul că beneficiarii direcți ai măsurilor M2/2A și M3/2B sunt incluși în grupul țintă ai măsurii M4/ 2B (sunt printre beneficiarii indirecti ai acestei măsuri).

1.9. Sinergia cu alte măsuri

Măsura este sinergică cu M1/2A, M2/2A M3/2B. Toate aceste măsuri contribuie la realizarea Priorității 2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de

agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Îmbunătățire și perfecționarea cunoștințelor privind competențele manageriale și tehnice în domeniul agricol, forestier, agro-alimentar;
- Introducerea de noi tehnologii și inovații, protecția mediului și agricultură ecologică, cunoașterea și respectarea condițiilor de eco-condiționalitate;
- Îmbunătățirea competențelor și cunoștințelor de bază precum și diseminarea/asimilarea rezultatelor cercetării și inovării, prin acțiuni de formare profesională și dobândire de cunoștințe în rândul fermierilor, în special a tinerilor fermieri.
- Măsura sprijină cursuri de formare profesională de scurtă durată (ex: inițiere, perfecționare), cu perioade diferențiate de pregătire (maximum 40 ore), în funcție de nivelul de pregătire al beneficiarilor finali, precum și de tematica programului de formare profesională, care urmărește:
  - îmbunătățirea cunoștințelor fermierilor în scopul practicării de tehnici și tehnologii agricole și inovative, care vor beneficia de sprijin prin Măsurile M1/2A, M2/2A, M3/2B;
  - diversificarea activităților în exploatațiile agricole.
- Dobândirea și îmbunătățirea cunoștințelor privind managementul durabil al terenurilor agricole, însușirea cunoștințelor privind implementarea angajamentelor de agro-mediu și climă și agricultură ecologică, care să vizeze cel puțin aspectele legate de completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei, necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specifice ale angajamentelor, precum și însușirea de metode de producție compatibile cu întreținerea și ameliorarea peisajului, respectiv protecția mediului și adaptarea la efectele schimbărilor climatice și reducerea concentrației de GES din atmosferă;
- managementul general al fermei (contabilitate, marketing, cunoștințe TIC, etc) - în special fermierii care vor beneficia de sprijin prin Măsurile M1/2A, M2/2A, M3/2B.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

R (UE) Nr. 1336/2013 de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții

Legislație Națională:

Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

Legea Nr. 31/1990 privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații modificările și completările ulterioare

Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale modificările și completările ulterioare

Legea Nr. 1/2011 a educației naționale modificările și completările ulterioare
Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale

OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

- Entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție.

- Alte instituții publice/private cu rol relevant în formarea profesională

Beneficiari indirecti

- Fermieri din teritoriul GAL, în special fermierii care activează în fermele mici, beneficiari ai măsurii M2/2A și tinerii fermieri care vor beneficia de sprijin prin măsura M3/2B.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- Onorariile prestatorului (inclusiv salarii, cazare, masă și transport);

- Cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează:

- cazare, masă și transport participanți, după caz;
- materiale didactice și consumabile;
- închirierea de echipamente necesare;
- închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de formare.

Acțiuni neeligibile:

- costurile legate de cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;

- costurile legate de cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;

- costurile cu investițiile.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de formare;
- Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;
- Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat.

8. Criterii de selecție

1. Principiul nivelului calitativ și tehnic al cursului
2. Principiul planificării metodologiei de implementare, tehnici și instrumente de lucru
3. Principiul prioritizării grupului țintă

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Sprijinul public nerambursabil nu va depăși 9.309,44 euro per proiect.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de beneficiari sprijiniți - 1 beneficiar sprijinit.

Denumire măsură	Investiții pentru crearea de activități neagricole în teritoriul GAL Dunărea de Sud	
Codul măsurii	M5 / 6A	
Tipul măsurii		INVESTIȚII
		SERVICII
	x	SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT

Unele din punctele slabe ale teritoriului GAL Dunărea de Sud, identificate în analiza diagnostic și în analiza SWOT este „nivelul scăzut al activității antreprenoriale și trend demografic negativ - populație rurală în scădere, în special tineri și în curs de îmbătrânire”. Această realitate este completată însă de o serie de puncte tari precum: interesul ridicat al tinerilor pentru sectorul nonagricol și existența terenurilor pentru investiții.

Exercițiul de prioritizare a problemelor în ce privește activitățile neagricole realizat prin metoda „arboarele -problemă” în procesul de planificare strategică a revelat ca problemă principală „lipsa interesului tinerilor de a rămâne în teritoriul GAL”, care, perpetuată, conduce, treptat, la „lipsa interesului pentru antreprenariat și nediversificarea activităților economice în teritoriu”.

Este evident astfel, că în condițiile încetirii dezvoltării economice și accesului dificil la capital pentru cele mai multe întreprinderi din mediul rural și implicit și din teritoriul GAL, sprijinul pentru crearea și dezvoltarea unor noi activități non-agricole sunt esențiale pentru dezvoltarea și competitivitatea zonei GAL-ului, cu atât mai mult cu cât în timpul consultărilor din teritoriu a reieșit nevoia specifică de stimulare și sprijinirea inițiativelor private, în toate domeniile de activitate.

De asemenea, în urma consultării actorilor locali, a reieșit nevoia promovării și valorificării potențialului teritoriului GAL și încurajarea activităților agro=turistice.

Tipurile de acțiuni necesare creării de activități neagricole în teritoriul GAL, identificate de actorii locali și alți factori interesați participanți la consultările publice se concretizează într-o măsură de finanțare pentru susținerea creării de întreprinderi non-agricole în teritoriul GAL și încurajarea inițiativelor de afaceri promovate de tineri, prin pătrunderea tinerilor în managementul întreprinderilor, acesta fiind grup cu risc de migrare în zona urbană dacă nu își găsește un loc de muncă adecvat în teritoriul GAL.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr.1305/2013 :

c) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiective specifice locale ale măsurii:

- Creșterea numărului de activități non-agricole, dezvoltarea serviciilor și diversificarea economiei și agroturismului din teritoriul GAL;
- Crearea de locuri de muncă;
- Creșterea veniturilor populației rurale;
- Încurajarea inițiativelor de afaceri promovate, în special de către tineri;

- Reducerea gradului de dependență față de agricultură prin diversificarea economiei rurale.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Prioritatea P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 19 alin. (1) lit. a), pct. (ii) din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

1.7. Contribuție la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale : inovare, mediu și climă.

Inovare : prin această măsură se va putea diversifica activitățile economice din teritoriul GAL și vor fi deschise noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare.

Măsura vizează încurajarea și susținerea turismului rural, în toate formele sale.

Mediu și climă: proiectele propuse în cadrul acestei măsuri vor urmări permanent organizarea reglementărilor, responsabilităților și resurselor cu scopul de a diminua/elimina efecte negative asupra mediului, prin asigurarea unui comportament care să se armonizeze cu mediul în managementul și implementarea proiectelor și în conformitate cu prevederile OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului privind autorizarea lucrărilor de construcții.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura nu este complementară cu nicio măsură din SDL.

1.9. Sinergia cu alte măsuri

Măsura M5/6A este sinergică cu M6/6B, M7/6B, M8/6B. Toate aceste măsuri contribuie la realizarea Priorității 6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de noi locuri de muncă în teritoriul GAL;

- Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- Încurajarea dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale;
- Încurajarea activităților agroturistice.

- Se urmărește renunțarea la activități agricole nerentabile economic, practicate pe suprafețe foarte mici și inițierea de activități din sfera producției de bunuri materiale și prestarea de servicii către populația rurală.

Implementarea acestei măsuri va aduce **plus-valoare teritoriului GAL** prin: creșterea numărului de IMM-uri din mediul rural; dezvoltarea unor activități neagricole noi, inovatoare și competitive; crearea de locuri de muncă în domeniul neagricol; integrarea activităților

neagricole în programele de dezvoltare durabilă ale zonei; asigurarea creșterii economice și a dezvoltării sustenabile a agenților economici locali, inclusiv a exploatațiilor agricole; creșterea atractivității zonelor GAL pentru alți potențiali investitori, precum și pentru vizitatori și turiști etc.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Regulamentul (UE) Nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare.
- Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.

Legislație națională

- OUG nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale familiale cu modificările și completările ulterioare;
- Lg. Nr. 31/1990 a societăților comerciale, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în teritoriul GAL pentru prima dată;
- micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din teritoriul GAL, care își propun activități non-agricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu a desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups).

4.2. Beneficiari indirecți

- persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013

Sprijinul va fi acordat sub forma de sumă forfetară pentru finanțarea de noi activități non-agricole în teritoriul GAL pe baza unui plan de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Sprijinul se acordă în vederea implementării Planului de Afaceri asumat. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a acestuia pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili și să aibă sediul social și punctul/punctele de lucru în teritoriul GAL;
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectului trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL; ca excepție, pentru proiectele de servicii de formare profesională, informare și organizare evenimente, cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul sprijinului de adresează teritoriului GAL;
- Să prezinte un plan de afaceri pentru desfășurarea activităților neagricole;

- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data notificării de primire a sprijinului;
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin una dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură.

Alte angajamente:

Planul de afaceri trebuie să includă dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate în procent de minimum 5% din valoarea primei tranșe de plată.

8. Criterii de selecție

1. Proiecte generate de tineri cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii proiectului.
2. Proiectele care prin activitatea propusă creează locuri de muncă.
3. Principiul stimulării activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism
4. Principiul micro-întreprinderilor nou înființate

Notă: Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Prioritizarea se va face în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Sprijin public nerambursabil

- 70.000 de euro/proiect în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism;
- 50.000 de euro/proiect pentru alte activități decât cele menționate mai sus.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Sprijinul pentru înființarea de activități nonagricole în teritoriul GAL se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:

- 70% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 30% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la semnarea deciziei de finanțare.

Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 5 ani și include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de locuri de muncă create - 1 loc de muncă.

Denumire măsură	Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică	
Codul măsurii	M6 / 6B	
Tipul măsurii	x	INVESTIȚII
	x	SERVICII
		SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT

Această măsură va oferi sprijin financiar pentru stimularea investițiilor în înființarea, extinderea și îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale din zonele rurale, investiții în infrastructura educațională și socială, achiziționarea de utilaje pentru servicii de salubritate și serviciul voluntar pentru situații de urgență, îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei: lămpi cu leduri și panouri fotovoltaice, etc.) și investiții de uz public în informarea turiștilor în infrastructura turistică la scară mică, îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de agrement

De asemenea, prin intermediu măsurii se va oferi sprijin financiar pentru întreținerea, restaurarea și modernizarea obiectivelor de patrimoniu cultural de interes local, culturale (de ex. cămine culturale), așezăminte monahale, infrastructuri funerare.

Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra condițiilor de trai pentru populația rurală, vor stimula activitățile de turism rural și vor contribui la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban.

Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale de calitate și de accesibilitatea populației rurale la serviciile de bază.

Infrastructura și serviciile de bază neadecvate constituie principalele elemente care mențin decalajul între zonele urbane și cele rurale, piedică în calea egalității de șanse și de dezvoltare armonioasă a teritoriului.

Evoluția demografică a teritoriului este înspre îmbătrânirea populației, spre depopularea mai ales a satelor aflate la mare distanță de orașe.

În teritoriul GAL Dunărea de Sud sunt 5 comune cu populație sub 2.000 locuitori, iar acest aspect restricționează accesul acestora la finanțările din PNDR 2014 - 2020 (submăsura 7.2).

Unele comune nu fac parte din proiecte regionale de gestionare a deșeurilor, trebuind să rezolve problemele pe plan local.

Datorită bugetului redus al comunelor, multe dintre acestea nu au în dotare mașini și utilaje moderne pentru intervenții în situații de urgență. Nu dispun nici de utilaje de intervenție în situații de calamități naturale cum ar fi inundațiile, alunecările de teren, înzăpezirea căilor de acces.

În privința situațiilor de urgență s-a constatat că în zonă există unități ale pompierilor voluntari locali, care pot interveni în mod corespunzător în cazuri de situații de urgență, pot ajunge și acționa foarte repede. Aceste unități locale pot interveni mai repede în cazul situațiilor de urgență din teritoriul de referință, în comparație cu angajații ISU din orașele cele mai apropiate, respectiv Zimnicea, Turnu Măgurele, Alexandria. Unitățile pompierilor voluntari locali, nu dispun de toate echipamentele de specialitate necesare, acestea nefiind

capabile să răspundă tuturor tipurilor de solicitări; astfel s-a identificat nevoia de dotare cu echipamente necesare pentru funcționarea optimă a unităților de intervenție în situații de urgență.

Din datele culese în teren se pot trage câteva concluzii:

- nivelul de asigurare a serviciilor publice este foarte scăzut în majoritatea comunelor din teritoriul GAL, infrastructura socială deficitară;
- există o mare deschidere, disponibilitate și expertiză din partea autorităților publice locale pentru efectuarea de proiecte de investiții pentru asigurarea infrastructurii locale;
- există o largă deschidere pentru dezvoltare de parteneriate în vederea accesării fondurilor nerambursabile necesare îmbunătățirii calității vieții pentru populația rurală;
- nu toate comunele sunt cuprinse în programe zonale de gestionare a deșeurilor, unele având nevoie de construire de rampe pentru depozitarea selectivă a deșeurilor, în vederea preluării de către operatorii specializați.

Legătura măsurii cu nevoile: N5 - Dezvoltarea infrastructurii locale

Măsura propusă va contribui la soluționarea următoarelor problem specifice:

- Reducerea sărăciei, menținerea locurilor de muncă și crearea altora noi;
- Păstrarea și conservarea unor tradiții, obiceiuri și meșteșuguri locale;
- Asigurarea accesului la servicii publice de calitate și adaptarea infrastructurii la standardele de funcționare în siguranță;
- Colectarea selectivă a deșeurilor.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr.1305/2013: c) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiective specifice locale ale măsurii:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor prin realizarea investițiilor în infrastructura la scară mică, amenajarea spațiilor publice locale (de ex. parcuri, terenuri de joc, piețe de valorificare a produselor locale, etc.);
- crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente,
- îmbunătățirea serviciilor publice locale prin dotarea lor cu echipamente necesare;
- îmbunătățirea siguranței publice prin înființarea și/sau modernizarea rețelelor de iluminat public și prin instalarea sistemelor de supraveghere video;
- îmbunătățirea infrastructurii de agrement și turistic de uz public;

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.

1.7. Contribuție la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale: inovare, mediu și climă.

Inovare. Măsura aduce inovare la nivel de teritoriu prin îmbunătățirea serviciilor locale oferite populației și prin îmbunătățirea infrastructurii existente, precum și prin crearea unor facilități noi pentru populația rurală.

Mediu și climă. Dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă este un criteriu de selecție. Astfel proiectele realizate vor contribui la creșterea consumului de energie provenite din surse regenerabile și la îmbunătățirea eficienței energetice. Reducerea consumului de energie în clădiri prin măsuri de eficientizare a consumului și prin utilizarea cât mai largă a energiei din surse regenerabile prezintă o bună soluție pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. În cadrul procesului de proiectare se va planifica cu precădere utilizarea de materiale cu impact minim asupra mediului.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura nu este complementară cu nicio măsură din SDL.

1.9. Sinergia cu alte măsuri

Măsura M6/6B este sinergică cu M5/6A, M7/6B, M8/6B. Toate aceste măsuri contribuie la realizarea Priorității 6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii.

Teritoriul GAL are multe zone rurale în care infrastructura de bază, în special drumurile comunale sau căi de legătură între comune, este insuficient dezvoltată, fiind neatractive pentru investitori.

De asemenea, dotarea UAT-urilor cu utilaje și echipamente pentru intervenții în cazuri de urgență sau calamitate (incendii, alunecări de teren, inundații, înzăpezire, urgențe medicale) este precară în cele mai multe cazuri, ceea ce conduce la depopularea zonelor rurale, mai ales a celor aflate la mai mare distanță de orașe.

Măsura va contribui la îmbunătățirea infrastructurii de bază și a serviciilor de bază pentru populație, cu precădere a unităților administrativ teritoriale aflate la distanță mai mare de orașe, contribuind astfel la reducerea decalajului dintre spațiul urban și ce rural.

Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale, existența și accesibilitatea serviciilor de bază pentru populație, inclusiv a celor sociale, medicale, culturale, de agrement, reprezentând o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și care pot conduce la incluziune socială și la inversarea tendinței de declin economic și social.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- Regulamentul (UE) 1407/2013;
- Regulamentul (UE) 480/2014 de completare a R (UE) 1303/2013;
- Regulamentul (UE) 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R(UE) nr. 1305/2013;

Legislație națională

- Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor;
- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale-republicată;

- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor;
- Legea nr. 489/2006 privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată;
- Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți:

- Comunele, conform legislației naționale în vigoare;
- ADI-uri din teritoriul GAL;
- ONG-uri, conform legislației naționale în vigoare;
- Unități de cult, conform legislației naționale în vigoare;
- Persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică.

Beneficiarii indirecți:

- populația din teritoriul GAL

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1. Acțiuni eligibile:

Cheltuieli eligibile (pentru a fi eligibile, trebuie efectuate pe teritoriul GAL).

- Modernizarea infrastructurii de acces către obiective de interes social și/sau economic, inclusiv obiective turistice, înființarea și/sau extinderea spațiilor de acces pietonal, trotuare, alei pietonale, poduri, podețe, etc;
- Înființarea și/sau extinderea rețelei de iluminat public prin utilizarea eficientă a energiei;
- Înființarea și/sau modernizarea rețelelor de iluminat public și prin instalarea sistemelor de supraveghere video;
- Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local, acțiuni de inventariere a patrimoniului natural și cultural, conservarea patrimoniului imaterial: muzică, folclor, etnologie etc;
- Crearea, îmbunătățirea și extinderea infrastructurii la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;
- Înființarea/extinderea/modernizarea infrastructurii de valorificare a produselor locale, spații pentru organizarea de târguri, piețe locale, puncte/centre de colectare produse agroalimentare etc;
- Achiziția de utilaje, echipamente pentru serviciile publice de salubritate și pentru serviciile voluntare pentru situații de urgență;

- Amenajarea spațiilor publice locale (de ex. parcuri, terenuri de joc, piețe de valorificare a produselor locale, etc.);
- Construirea de rampe de depozitare a deșeurilor, în vederea preluării de către operatorii specializați;
- Costuri generale ocazionate de cheltuieli cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea în leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii de piață a activului, precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică de mediu, inclusiv studii de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10 % din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj și în limita a 5 % pentru proiectele care prevăd achiziții simple de utilaje.
- Elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală;
- Investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;
- Infrastructura de bandă largă, inclusiv construirea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la banda largă, precum și soluții publice de e-guvernare, achiziția sau dezvoltarea de software, achiziția de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, sisteme informatice destinate modernizării serviciilor publice oferite de autoritățile publice locale etc;
- Investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente, amenajarea de parcări;
- Investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;
- Investiții în facilități care susțin activități de petrecere a timpului liber, parcuri, spații de joacă pentru copii, mobilier stradal, înființare/amenajare piste de biciclete, piste de carting, marcaje turistice, spații verzi etc;
- Studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;
- Activități de informare sau conștientizare, centre de vizitare, acțiuni de promovare și interpretare, amenajare trasee tematice, amplasare panouri informative, construire puncte de belvedere/observație pentru floră/faună/elemente de relief, amenajare puncte destinate turismului în aer liber: locuri de picnic, debarcadere, pontoane etc;
- Înființarea și dotarea centrelor de promovare turistică, centre de promovare a meșteșugurilor, obiceiurilor, tradițiilor locale, muzee etc;
- Investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;
- Investiții realizate în scop didactic: laboratoare, ateliere școlare, biblioteci, expoziții și monumente culturale, sere școlare etc.

6.2. Acțiuni neeligibile:

- Contribuțiile în natură;
- Cheltuieli cu achiziționarea de bunuri și echipamente “second hand”;
- Cheltuieli efectuate înaintea semnării contractului de finanțare, cu excepția costurilor generale definite la art. 45 alin. 2 lit. c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate înaintea depunerii cererii de finanțare;
- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport în comun pentru uz personal și pentru transport persoane;
- Cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- Dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare și pentru fondurile mutuale;
- Taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- În cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de comisioane de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuieli generale și cheltuieli de asigurare;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații, echipamente, costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul GAL, iar investiția trebuie realizată pe teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată.

8. Criterii de selecție

- Proiecte realizate în parteneriat;
- Căile de acces care fac legătura cu investiții realizate din fonduri publice;
- Proiectele depuse de comunitățile cu indice de sărăcie mare;
- Exploatarea resurselor de energie regenerabilă;
- Crearea de noi locuri de muncă cu normă întreagă;

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi:

- 100 % din cheltuielile eligibile dacă investiția nu este generatoare de venituri,
- 90 % dacă se generează venituri.

Sprijinul public nerambursabil nu va depăși ~~110.000~~120.797,79 euro per proiect, indiferent de tipul investiției.

10. Indicatori de monitorizare

- Populație netă din teritoriu GAL care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 20.025 locuitori GAL Dunărea de Sud.

Denumire măsură	Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii sociale	
Codul măsurii	M7 / 6B	
Tipul măsurii	x	INVESTIȚII
		SERVICII
		SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT

Măsura va sprijini financiar construirea, extinderea, modernizarea, dotarea infrastructurii sociale, în scopul deservirii comunităților locale.

Această măsură vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale marginalizate, cu risc de sărăcie și excluziune socială, identificate ca atare în analiza SWOT, respective nevoii N2 - Reducerea riscului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile din teritoriul GAL;

Prin această măsură se va realiza infrastructura socială prin înființarea, modernizarea și/sau dotarea:

- Centre pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială (centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie; centre de zi de integrare/reintegrare socială, cantină, școală după școală)
- Centre pentru persoane vârstnice (centre de zi pentru persoane vârstnice; centre de zi de socializare și petrecerea timpului liber (tip club);
- Centre pentru copii și familie (centre de zi pentru copii : copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți; consiliere și sprijin pentru copii și părinți, centre de zi pentru dezvoltarea deprinderilor de viață);
- Centre pentru persoane cu dezabilități
- Centre de servicii integrate (sociale, medicale, informare, consiliere, educație, formare profesională, ocupare pe piața muncii).

Implementarea măsurii va contribui la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din zona GAL Dunărea de Sud, prin furnizarea de servicii sociale. Realizarea obiectivelor măsurii contribuie la stoparea declinului economic și social al mediului rural.

Din datele culese în teren se pot trage câteva concluzii:

- nivelul de asigurare a serviciilor sociale publice este foarte scăzut în majoritatea comunelor din teritoriul GAL, infrastructură socială este deficitară;
- există o mare deschidere, disponibilitate și expertiză din partea autorităților publice locale pentru efectuarea de proiecte de investiții pentru asigurarea infrastructurii sociale locale;
- există o largă deschidere pentru dezvoltare de parteneriate în vederea accesării fondurilor nerambursabile necesare îmbunătățirii calității vieții pentru populația rurală, inclusiv a celei de etnie romă.

Măsura propusă va contribui la rezolvarea următoarelor probleme identificate în teritoriu:

- asigurarea accesului la servicii sociale publice de calitate a persoanelor din teritoriu;
- dezvoltare personală a copiilor proveniți din familii aflate în dificultate;
- asigurarea asistenței medicale primare;

- îngrijire și asistența socială la domiciliu a persoanelor aflate în dificultate.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr.1305/2013: c) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiective specifice locale ale măsurii:

Măsura contribuie la stimularea inovării, la consolidarea identității și a profilului local, la îmbunătățirea egalității de șanse pentru tineri, femei, persoane de etnie rromă, alte persoane defavorizate.

Prin susținerea și sprijinirea activității beneficiarilor cu profil social se vor crea premisele dezvoltării capacității antreprenoriale a beneficiarilor indirecti din cadrul grupului țintă vizat.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.

1.7. Contribuție la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale: inovare.

Inovare: Existența unei infrastructuri sociale performante permite formarea de generații bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să inoveze și să dezvolte cu adevărat zonele rurale, făcând-le atractive pentru noi și noi generații. Având în vedere lipsa din teritoriul GAL a infrastructurii sociale de acest tip, propus prin măsura M7/6B, ideea însăși este inovatoare, contribuind astfel la combaterea riscului excluziunii sociale, a segregării din motive de apartenență la o anumită etnie.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura nu este complementară cu nici o măsură din SDL.

1.9. Sinergia cu alte măsuri

Măsura M7/6B este sinergică cu M5/6A, M6/6B, M8/6B. Toate aceste măsuri contribuie la realizarea Priorității 6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii. Măsura contribuie la:

Valoarea adăugată a măsurii este evidențiată prin :

- caracterul inovator al măsurii (în SDL 2007-2013 nu a fost prevăzută o măsură similară cu M7/6B propusă pentru SDL 2014-2020;

- impactul generat de aceasta la nivelul teritoriului (având în vedere consultările avute în teritoriu în luna martie 2016, este de așteptat ca măsura M7/6B să aibă un impact pozitiv asupra teritoriului);
- măsura este **relevantă** în cadrul SDL deoarece contribuie la nevoile de dezvoltare ale teritoriului, în special la nevoia de *reducere a riscului de excluziune socială*.
- condițiile specifice de eligibilitate și de selecție au fost stabilite în concordanță cu specificul local, așa cum reiese din analiza diagnostic a teritoriului și indicatorii specifici.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- Reg. (UE) nr. 807/2014;
- Reg. (UE) nr. 1407/2013;
- Reg. (UE) nr. 808/2014;
- Reg. (UE) nr. 480/2014.

Legislație națională

- Legislația națională cu incidență în domeniile infrastructură socială, sărăcie și incluziune socială, minorități prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți:

- UAT-urile din teritoriul parteneriatului;
- ADI - uri din teritoriul GAL;
- ONG-uri
- GAL-ul, în cazul în care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul și se aplică măsuri de evitare a conflictului de interese. În acest caz, verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție se va efectua de către o altă entitate ce va fi stabilită prin documentele de implementare a sub-măsurii 19.2.

Beneficiarii indirecți:

- populația din teritoriul GAL
- ONG-uri din teritoriul GAL care desfășoară activități de asistență socială pentru populația din teritoriul GAL.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1. Acțiuni eligibile:

- Investiții în active corporale :
  - Înființarea, modernizarea și/sau dotarea infrastructurii sociale
- Investiții în active necorporale :

- costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție.

6.2. Acțiuni neeligibile:

- Costuri operaționale

7. Condiții de eligibilitate

- solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- activitatea aferentă implementării proiectelor va fi desfășurată în teritoriul GAL;
- solicitantul trebuie să se angajeze că, ulterior finalizării investiției finanțate prin măsura M7/6B, să asigure sustenabilitatea proiectului - întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată, din surse proprii sau din alte surse de finanțare;
- serviciile asumate de solicitant a se desfășura pentru beneficiarii indirecti (grupul țintă) din teritoriul GAL vor fi menținute pentru o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
- solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- solicitantul trebuie să explice clar și să demonstreze modul în care grupul țintă (grupul vulnerabil) pentru care va face investiția prin măsura M7/6B va beneficia și de serviciile aferente și cum acestea din urmă contribuie la integrarea lor socială;
- solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- solicitantul să prezinte care sunt serviciile sociale care vor fi prestate către grupul țintă;

8. Criterii de selecție

- Crearea de noi locuri de muncă
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului;
- Principiul prioritizării tipului de investiții în sensul prioritizării investițiilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL;
- Principiul gradului de acoperire a populației deservite (raportat la teritoriul GAL).

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi:

- 100 % din cheltuielile eligibile dacă investiția nu este generatoare de venituri,
- 90 % dacă se generează venituri.

Sprijinul public nerambursabil nu va depăși 50.000 euro per proiect, indiferent de tipul investiției.

10. Indicatori de monitorizare

- Populație netă din teritoriul GAL care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 25 locuitori din GAL Dunărea de Sud.

Denumire măsură	Sprijin pentru integrarea romilor	
Codul măsurii	M8 / 6B	
Tipul măsurii		INVESTIȚII
	x	SERVICII
		SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT

Majoritatea localităților teritoriului vizat nu au prevăzute în strategiile de dezvoltare economică și socială pentru perioada 2014-2020, măsuri, acțiuni destinate incluziunii romilor în societate cu scopul de a elimina discrepanțele existente la nivel economic și social, între această categorie reprezentativă a altor etnii și populația de origine română.

Populația romă prezintă caracteristici speciale în comparație cu alte minorități din România, prin tradiție este o populație săracă cu un statut social scăzut, obiect de comparație și cu o mare expunere la discriminare și excluziune socială.

În acest sens este necesar ca în teritoriul GAL Dunărea de Sud să se realizeze acțiuni care să ducă la o mai bună informare referitoare la excluderea socială, la accesul la serviciile de sănătate și de educație și la participarea pe piața muncii deoarece în analiza SWOT a fost identificată nevoia specifică: reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială pentru comunitatea romă din teritoriul GAL.

Măsura își propune, între altele, să creeze mecanismele necesare între mediul public și asociativ, administrația publică și ONG-urile reprezentând minoritatea romă din teritoriul parteneriatului, în scopul identificării și rezolvării situațiilor care conduc la segregarea comunităților de romi prin acțiuni de informare, mediere și planificare în care să fie implicați toți actorii: populația de etnie romă, reprezentanții acesteia, lideri sau ONG-uri, și administrația locală.

Acțiunile de informare, mediere și planificare vizează o mai mare implicare a mediului public și asociativ, respectiv a actorilor publici, reprezentanți ai administrației publice locale, a ONG-urilor care promovează interesele romilor din teritoriul, dar și a ONG-urilor care promovează drepturile omului, a liderilor romilor din comunitate, în identificarea și rezolvarea nevoilor populației de etnie romă de la nivelul teritoriului reprezentat de parteneriat, după un plan de acțiune pe termen scurt și mediu.

Acțiunile de informare și mediere vor fi adaptate la specificul grupului țintă. Rezultatul va fi un plan de dezvoltare a comunităților de romi, o strategie, pe termen scurt și mediu, asumat de toți actorii implicați în scopul reducerii diferențelor economice și sociale de la nivelul teritoriului.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr.1305/2013: c) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiective specifice locale ale măsurii:

Creșterea implicării mediului public și asociativ prin acțiuni de incluziune socială a populației de etnie romă de la nivelul teritoriului prin acțiuni de informare, mediere și planificare.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

1.5. Măsura nu este asimilată unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, dar contribuie la realizarea priorităților SDL.

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.

Acțiunile de informare, mediere, planificare vor fi orientate pentru a asigura dezvoltarea capacității actorilor locali din mediul public, asociativ de a elabora planuri de dezvoltare pentru comunitățile de romi din teritoriu și de a le aplica în scopul reducerii discrepanțelor economice și sociale între această categorie de etnie romă și cea de etnie română în vederea asigurării, tuturor persoanelor, unui standard de viață și bunăstare considerat normal în societatea în care trăiesc.

1.7. Contribuție la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale: inovare, mediu și climă.

Inovare: Acțiunile de informare, mediere și planificare cu scopul de a elabora planuri locale de dezvoltare a comunităților de romi reprezintă în sine un proces inovativ: Totodată, interacțiunile de grup, schimburile de experiență, de practici și de idei, ale reprezentanților mediilor public și asociativ, pot acționa ca un catalizator pentru procesul de inovare la nivelul teritoriului reprezentat de parteneriat. Rezultatul va fi promovat și diseminat și către alte teritorii similare în vederea replicării.

Mediu și climă: acțiunile de informare vor avea și rolul de a pune în prim plan problemele de mediu identificate în zonele în care trăiesc comunitățile de romi, fără a le fi asigurate utilitățile de bază și de a identifica soluții de rezolvare la acestea prin utilizarea mecanismelor financiare nerambursabile ale UE sau ale Guvernului României, sau resurse identificate în plan local.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura nu este complementară cu nici o măsură din SDL.

1.9. Sinergia cu alte măsuri

Măsura M8/6B este sinergică cu M5/6A, M6/6B, M7/6B. Toate aceste măsuri contribuie la realizarea Priorității 6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii. Măsura contribuie la:

Valoarea adăugată a măsurii este evidențiată prin :

a) caracterul inovator al măsurii (în SDL 2007-2013 nu a fost prevăzută o măsură similară;

b) impactul estimat al măsurii la nivelul teritoriului [bazat pe interesul manifestat în câteva dintre comunele din teritoriu (cele cu minoritate romă) la consultările avute în luna martie 2016, este de așteptat ca măsura să aibă un impact pozitiv asupra teritoriului];

c) măsura este **relevantă** în cadrul SDL deoarece contribuie la nevoile de dezvoltare ale teritoriului, în special la nevoia *reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială a minorității rome din teritoriul GAL*;

d) condițiile specifice de eligibilitate și de selecție au fost stabilite în concordanță cu specificul local, așa cum reiese din analiza diagnostic a teritoriului și indicatorul specific.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Directiva Consiliului UE nr. 2000/43/CE din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etică

- Directiva Consiliului UE nr. 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă

Legislație națională

- Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare

- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți:

- UAT-urile din teritoriul parteneriatului;
- ADI - uri din teritoriul GAL
- ONG-urile care reprezintă interesele populației de etnie rromă din teritoriul parteneriatului;
- ONG-urile care promovează drepturile omului din interiorul sau din exteriorul teritoriului parteneriatului;
- GAL-ul, în cazul în care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul și se aplică măsuri de evitare a conflictului de interese. În acest caz, verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție se va efectua de către o altă entitate ce va fi stabilită prin documentele de implementare a sub-măsurii 19.2.
- Alte instituții publice/private relevante cu rol în promovarea și sprijinirea categoriilor sociale defavorizate.

Beneficiarii indirecți:

- populația de etnie romă de la nivelul teritoriului parteneriatului.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg.(UE) nr, 1303-2013, sprijinul se va acorda sub forma:

- rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Echipa de elaborare a SDL a selectat acțiunile funcție de : situația din teritoriul GAL; concluziile consultărilor avute în teritoriu; Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2012-2020 (principalul document de politică publică în domeniul incluziunii sociale a romilor din România); prezentarea *Incluziunea comunităților rome prin proiecte/Strategii de Dezvoltare Locală*

GAL a dlui Daniel Grebeldinger, Nevo Parudimos-ERGO Network, din 26 feb 2016, de la Bucuresti, în prezența prim-ministrului României și a ministrului agriculturii; Comunicarea Comisiei Europene din 2011, *Un cadru UE pentru strategiile naționale de incluziune a romilor până în 2020*.

La selectarea acțiunilor eligibile, s-a avut în vedere complementaritate cu intervențiile finanțate prin FESI 2014-2020 (în special POCU 2014-2020) și prin bugetul național (alocat ANR, ANOFM, MAI, MENCs, MMFPSPV, ANPD, MS, MDRAP, CNAS, INSP, CJ-uri și structuri deconcentrate, MFE, ANCPI, MC, CNCd, instituții publice specializate, APL-uri din mediul rural), prin care sunt facilitate creșterea accesului la locuri de muncă, antreprenoriat, sănătate, educație, cultură, generare de venituri alternative și creșterea calității vieții în mediul rural.

S-au avut în vedere abordări inovative ale nevoilor specifice romilor din teritoriul GAL, care nu pot fi finanțate prin FESI 2014-2020 sau programele naționale.

Măsura propusă este adecvată teritoriului GAL. Abordarea locală, la nivelul teritoriului GAL, vin în completarea abordării integrate de la nivel național. Se au în vedere acțiuni care să asigure sustenabilitatea intervențiilor.

Operațiunile (proiectele) sprijinite prin această măsură trebuie să fie în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene.

6.1. Acțiuni eligibile

- acțiuni de animare și promovare de tip LEADER adresate tuturor comunităților locale din teritoriul GAL, potențiale teritorii GIL (Grupuri de Inițiativă Locală), semnificativ populate cu cetățeni români aparținând minorității rome
- acțiuni inovative de stimulare a implicării ONG-urilor și partenerilor aparținând minorității rome din teritoriul GAL în Grupurile de Inițiativă Locală (GIL)
- acțiuni de identificare și mobilizare a unor actori locali din comunitățile rome care pot genera dezvoltare comunitară
- acțiuni în domeniul dezvoltării comunitare, pentru romi și ne-romi, în comunitățile locale cu un număr semnificativ de cetățeni români aparținând minorității rome
- acțiuni care să capaciteze ONG-urile de romi din teritoriul GAL
- acțiuni inovative de asigurare a participării active a persoanelor de etnie romă din teritoriul GAL la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale comunității
- acțiuni inovative care urmăresc implicarea romilor înșiși și a societății civile în activități care vizează creșterea incluziunii socio-economice a comunităților din teritoriul GAL cu un număr semnificativ de cetățeni români aparținând minorității rome.

6.2. Acțiuni neeligibile

- acțiunile sprijinite prin programele finanțate din fonduri de la bugetul de stat, de la bugetele locale sau din FESI 2014-2020 (POCU 2014-2020 etc)

7. Condiții de eligibilitate

Condițiile de eligibilitate specifice măsurii sunt următoarele :

- solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- solicitantul este persoană juridică, constituită conform legislației în vigoare în România;
- solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;

- solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice propuse;
- solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;
- solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat;
- activitatea aferentă implementării proiectelor va fi desfășurată în teritoriul GAL.

8. Criterii de selecție

- Principiul nivelului calitativ și tehnic cu privire la activitățile propuse, experiența și/sau calificarea experților propuși;
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului;
- Principiul eficienței utilizării fondurilor.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși 5.571 euro per proiect.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de beneficiari sprijiniți - 100 de beneficiari de etnie roma.

CAPITOLUL VI: Descriere complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (nationale, sectoriale, regionale, județene etc)

Pentru eficacitatea Strategiei în teritoriu, s-a urmărit complementaritatea măsurilor acesteia cu alte strategii locale, regionale, precum și cu programele operaționale de finanțare europene.

În acest sens, la selectarea măsurilor din SDL și la elaborarea fișelor acestor măsuri, am avut în vedere ca prin tipurile de acțiuni eligibile prevăzute la fiecare măsură din SDL, realizarea proiectelor care pot fi finanțate prin SDL să contribuie la *îndeplinirea obiectivelor altor strategii relevante* pentru teritoriul GAL și programe operaționale:

- Strategiei pentru Dezvoltarea durabilă a României în domeniul agriculturii¹
- Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020 al Regiunii Sud-Muntenia²
- Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman 2010-2020³

De asemenea, toate măsurile din SDL sunt complementare și sinergice cu strategiile de dezvoltare ale UAT-urilor componente.

M1/2A - Investiții pentru dezvoltarea și modernizarea exploatațiilor agricole, M2/2A - Dezvoltarea fermelor mici și M3/2B - Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în vederea sprijinirii tinerilor fermieri

Strategie/Program operațional	Justificare
Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020 al Regiunii Sud-Muntenia	Măsurile SDL contribuie la îndeplinirea Ob. strategie 7: Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia
Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman 2010-2020	Măsurile SDL contribuie la îndeplinirea Ob.Vertical 2: Creșterea competitivității în agricultură și dezvoltarea mediului rural
PNDR 2014-2020	Măsurile SDL sunt complementare cu Sub Măsura 4.2. - Sprijin pentru investiții în procesarea/markeringul produselor agricole, prin finanțare de către PNDR a unităților de producere

M4/2B - Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectorul agricol

Strategie/Program operațional	Justificare
Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020 al Regiunii Sud-Muntenia	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea Măsurii 7.6 Instruire și consultanță în agricultură
Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman 2010-2020	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea Ob. Orizontal 2: Egalitatea de șanse principiul de bază în valorificarea capitalului uman pentru consolidarea unei economii bazate pe cunoaștere

¹ <http://www.insse.ro/cms/files/IDDT%202012/StategiaDD.pdf>

² <http://www.adrmuntenia.ro/imagini/upload/pdrmartie2015.pdf>

³

<http://www.cjteleorman.ro/SMIS%203033%20Strategia%20de%20Dezvoltare%20Durabila%20a%20judetului%20Teleorman%202010-2020%20.pdf>

POCU 2014-2020	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea AP 3- Locuri de muncă pentru toți : investiții în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții

M5/6A - Facilitarea dezvoltării teritoriului prin înființarea de activități neagricole

Strategie/Program operațional	Justificare
Strategiei pentru Dezvoltarea durabilă a României în domeniul agriculturii	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea la menținerea și dezvoltarea activităților economice și creșterea numărului de locuri de muncă prin diversificarea activităților economice non-agricole și încurajarea micilor întreprinzători în spațiul rural; crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică și a atracțiilor turistice
Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020 al Regiunii Sud-Muntenia	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea Ob. Strategic Creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea cercetării, dezvoltării, inovării
POR 2014-2020	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea AP 2 Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

M6/6B - Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică

Strategie/Program operațional	Justificare
Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020 al Regiunii Sud-Muntenia	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea Măsurii 1.2 Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și de servicii publice și Măsurii 1.5 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale, sportive și recreative
Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman 2010-2020	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea Ob. Orizontal 1 Consolidarea infrastructurii pentru dezvoltare echilibrată
POR 2014-2020	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea AP 5 Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

M7/6B - Sprijin pentru înființarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii sociale

Strategie/Program operațional	Justificare
Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020 al Regiunii Sud-Muntenia	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea Ob. Strategic 6 Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale
Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman 2010-2020	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea Ob. Vertical 4 Reducerea dezechilibrelor și creșterea gradului de integrare socială
POR 2014-2020	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea AP 8 Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale
POCU 2014-2020	Măsura SDL este complementară cu AP 4 Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii, deoarece vor fi susținute din FSE proiecte integrate (ex.

	educație/formare profesională, ocupare, activități sociale/furnizare de servicii sociale/reabilitare locuințe/spații publice/voluntariat etc) care vor include acțiuni care să vizeze nevoile specifice ale comunității marginalizate

M8/6B - Sprijin pentru integrarea romilor

Strategie/Program operațional	Justificare
POCU 2014-2020	Măsura SDL contribuie la îndeplinirea AP 4 Incluziunea socială și combaterea sărăciei
PNDR 2014-2020	Măsura SDL este complementară cu Sub Măsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mic, deoarece PNDR oferă posibilitatea realizării de infrastructură complementară cu nevoile acoperite de măsura GAL

Teritoriul GAL Dunărea de Sud se suprapune parțial cu teritoriul Grupului de Acțiune Locală pentru Pescuit Dunărea de Sud, respectiv 12 comune din GAL fac parte și din FLAG.

Prin Lista privind cererile de finanțare selectate pentru finanțare - 20.04.2016 publicată de AM POP ⁴, FLAG Dunărea de Sud a fost selectat pentru finanțare în cadrul Măsurii III.1 - Sprijinul pregător pentru înființarea parteneriatelor public-private și elaborarea strategiilor de dezvoltare locală integrate a zonelor pescărești din cadrul Priorității UE 4 (PU4).

În perioada de implementare a acestui proiect se va elabora Strategia de Dezvoltare Locală a zonei pescărești Dunărea de Sud. Procesul de elaborare se va desfășura în parteneriat cu GAL Dunărea de Sud pentru ca cele două strategii de dezvoltare a zonei să fie complementare, să existe coordonare și să se urmărească sinergiile propuse în teritoriul pe care există suprapunere.

⁴ <http://www.ampeste.ro/informari/200-anunt-lista-cereri-de-finantare-selectate-pentru-masura-iii-1.html>

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

Planul de acțiune general cuprinde întreaga perioadă *estimativă* de implementare a SDL, planificată în contextul general al PNDR 2014-2020 la data depunerii SDL, pe durata a 7 ani de implementare.

În tabelul de mai jos sunt prezentate toate informațiile cu privire la :

- a) calendarul estimativ de activități;
- b) responsabilii pentru implementarea acțiunilor și
- c) resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse.

Termenele de realizare a activităților din planul de acțiune general sunt *estimative*, fiind stabilite în baza informațiilor disponibile la data elaborării SDL (PNDR 2014-2020/Măsura 19, Ghidul solicitantului-Anexa 1 la Ordinul 295 din 09/03/2016, legislația europeană și națională relevantă). Aceste termene se pot modifica funcție de modul de implementare a SDL, cadrul procedural aferent SM 19.4, 19.2 și 19.3, modificările PNDR 2014-2020 și ale legislației naționale și europene.

Parteneriatul este constituit juridic la depunerea SDL.

În implementarea SDL 2014-2020, se vor utiliza resursele materiale aflate în evidența contabilă a Asociației GAL Dunărea de Sud (echipamente de IT, birotică, mobilier de birou, achiziționate pe durata implementării SDL 2007-2013) la data începerii implementării proiectului finanțat prin SM 19.4, la care se vor adăuga resursele materiale care vor fi achiziționate prin bugetul de funcționare al GAL (SM 19.4), raportat la activitățile din Planul de acțiune de mai jos.

Resursele financiare necesare desfășurării acțiunilor din SDL vor fi susținute din *bugetul alocat costurilor de funcționare GAL* (prin SM 19.4) și din *cotizațiile membrilor GAL*.

Având în vedere experiența implementării SDL 2007-2013 și contextul la data depunerii SDL la AM PNDR, detaliile privind calendarul de implementare a submăsurii 19.4, precum și activitățile propriu-zise vor fi comunicate periodic către AFIR, în vederea realizării verificărilor care se impun.

În planul de acțiune am evidențiat măsura de infrastructură socială și am menționat că aceasta se va lansa cu prioritate.

Calendarul estimativ de activități este prezentat mai jos.

Calendarul estimativ de activități

		Semestrul	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Activități * / Termenul estimativ de realizare a activităților (semestrial, pe an de implementare)	Responsabili pentru implementarea acțiunilor (personal angajat/servicii externalizate/parteneri etc.)	Resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse (bugetul de funcționare GAL / resurse externe)															
Managementul implementării SDL (aferent SM 19.4)	personal angajat	bugetul de funcționare GAL															
Consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor (animare teritoriu, instruire lideri locali etc.)	personal angajat	bugetul de funcționare GAL															
Conceperea procedurii de selecție a proiectelor	personal angajat	bugetul de funcționare GAL															
Elaborarea ghidurilor de finanțare specifice măsurilor din SDL (inclusiv criteriile de selecție)	personal angajat	bugetul de funcționare GAL															

Pregătirea și publicarea de cereri de propuneri de proiecte **	personal angajat	bugetul de funcționare GAL	M	7/	6B														
Primirea, evaluarea și selecția cererilor de finanțare	personal angajat	bugetul de funcționare GAL																	
Primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse de beneficiari la GAL ****	personal angajat	bugetul de funcționare GAL																	
Monitorizarea implementării SDL și a proiectelor contractate	personal angajat	bugetul de funcționare GAL																	
Evaluarea implementării SDL	personal angajat și servicii externalizate	bugetul de funcționare GAL																	
Activități de informare și comunicare pentru comunitățile din teritoriul GAL și pentru publicul larg și mass media (întâlniri și evenimente publice, pliante și publicații proprii, pagina de internet, conferințe de presă etc.)	personal angajat și servicii externalizate	bugetul de funcționare GAL																	

* Conform art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013

** Măsura de infrastructură socială propusă se va lansa cu prioritate, fiind evidențiată în planul de acțiune (M7/6B)

*** Cheltuielile neeligibile aferente implementării SM 19.4 vor fi suportate din resursele externe ale GAL

**** Mai puțin pentru situațiile în care GAL-ul este beneficiar al unei măsuri din SDL.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Scrierea strategiei de dezvoltare locală s-a realizat cu implicarea principalilor actori locali ca un proces participativ creator ce are ca rezultat strategia pentru dezvoltarea durabilă a teritoriului Grupului de Acțiune Locală.

Acțiunile realizate în teritoriul Grupului de Acțiune Locală Dunărea de Sud au constat în 4 întâlniri/ședințe la nivelul partenerilor, în Comuna Fântânele 2 întâlniri, Comuna Lisa și Comuna Suhaia și o campanie de animare și consultare a teritoriului, în fiecare dintre cele 17 UAT-uri partenere.

În vederea implicării unui număr cât mai mare din populația Gal în acțiunile premergătoare dar și de scriere a strategiei, în presa on-line www.burnaz.ro și www.1000-anunturi.ro, dar și pe site-ul www.galdunareadesud.ro și la sediul primăriilor din localitățile partenere, au fost afișate comunicate cuprinzând calendarul campaniei de animare și consultare a teritoriului.

În data de 7.03.2016, către fiecare primărie din localitățile teritoriului Gal Dunărea de Sud au fost transmise adrese prin care s-a solicitat punerea la dispoziție a sălilor de consiliu în vederea desfășurării campaniei de animare și consultare a teritoriului, conform datei și orei stabilită în calendarul campaniei.

Astfel că, în perioada 09.03.2016 - 17.03.2016, membrii echipei de elaborare a SDL au mers în localitățile din teritoriu, unde au susținut activități de animare și consultare, utilizând, pentru o mai bună desfășurare, următoarele elemente de suport tehnic:

- videoproiector și ecran de proiecție
- flip-chart
- chestionare
- liste de prezență
- materiale video de prezentare
- roll-up-uri

La întâlniri au fost prezenți reprezentanți ai populației Gal, parteneri, reprezentanți ai domeniului privat și ai autorităților locale.

Activitatea de animare a constat în prezentarea: Asociației Grupul de Acțiune Locală Dunărea de Sud și a rezultatelor obținute în perioada de programare 2007-2013, oportunitatea accesării axei LEADER în perioada 2014-2020, obiectivelor și a priorităților PNDR 2014-2020, elementelor de identitate a noului teritoriu Gal, a elementelor de structură a SDL precum și condițiile și obligațiile acestuia și viziunea strategică la nivel de formulare.

Pentru activitatea de consultare, fiecare participant a primit un chestionar, acesta având scopul de a identifica nevoile caracteristice la nivelul fiecărei localități din teritoriu. De asemenea, au fost purtate discuții interactive între participanți, posibili beneficiari și membrii echipei de elaborare a SDL pentru a se putea oferi acestora posibilitatea de a

interveni și de a face propuneri și observații. În urma discuțiilor, s-au identificat principalele teme de interes pentru fiecare comună ce au fost cuprinse în minuta activității.

În cadrul fiecărei întâlniri au fost realizate liste de prezență și fotografii, de unde reiese faptul că s-a asigurat promovarea egalității între femei și bărbați dar și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

Prima întâlnire a partenerilor a avut loc în data 16 decembrie 2015, la sediul Asociației Grupul de Acțiune Locală Dunărea de Sud, în comuna Fântânele. La aceasta au participat atât reprezentanți ai societăților comerciale din toate domeniile de interes din cadrul parteneriatului, cât și reprezentanți ai autorităților publice locale. În cadrul discuției, au fost prezentate: Cadrul general al Programului LEADER 2014-2020, Structura SDL 2014-2020, Criteriile de eligibilitate pentru evaluarea SDL 2014-2020 și demersul participativ pentru elaborarea SDL 2014-2020 care s-a desfășurat în perioada ulterioară.

În data de 29.01.2016, în localitatea Fântânele, a avut loc cea de-a doua întâlnire a partenerilor Grupului de Acțiune Locală Dunărea de Sud, având ca temă stabilirea obiectivelor, priorităților, domeniilor de intervenție și măsurilor, care vor fi prezentate în cadrul Campaniei de animare a teritoriului, urmând ca din acestea să fie selectate cele mai relevante pentru a fi introduse în Strategia de Dezvoltare Locală. Fiecare participant a primit câte o mapă cu notes, pix, stick USB și materiale prezentate.

Cea de-a treia întâlnire a partenerilor Grupului de Acțiune Locală Dunărea de Sud a avut loc în data de 10 martie 2016, în comuna Lisa, în incinta Căminului Cultural și a avut ca teme stabilirea componenței parteneriatului GAL și informare privind stadiul Campaniei de animare a teritoriului.

Ultima întâlnirea a partenerilor Grupului de Acțiune Locală Dunărea de Sud a avut loc în data de 15 aprilie 2016, în comuna Suhaia în cadrul căreia s-a aprobat varianta finală a Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Dunărea de Sud pentru perioada 2014-2020 și depunerea acesteia în cadrul Sesiunii deschise de MADR.

În cadrul fiecărei întâlniri au fost realizate fotografii, listă de prezență, minute. Fiecare participant a primit câte o mapă cu notes, pix, stick USB și materiale prezentate.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Scopul GAL este acela de a lua parte la guvernarea regiunii, cu participarea activă la construirea capacității organizatorice a zonei, care acționează ca un centru de convergență și care reprezintă interesele tuturor persoanelor fizice, întreprinderilor și agenților socio-economici interesați, pentru dezvoltarea echilibrată a regiunii.

Totodată GAL este responsabil de reușita implementării SDL pentru teritoriul acoperit, desfășurarea eficientă a activității GAL și managementul profesionist cu resurse corespunzătoare sunt o necesitate.

9.1. Regulamentul de Organizare și Funcționare (ROF) al GAL aferent perioadei de programare 2014-2020 cuprinde toate activitățile ce vor fi desfășurate pe durata de implementare a SDL, inclusiv cele prevăzute în art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, care se regăsesc și în Planul de acțiune prezentat în *cadrul Cap.VII-Descrierea planului de acțiune*. ROF asigură un cadru de implementare eficientă a SDL.

ROF va fi aprobat prin Hotărâre a AGA, ulterior publicării raportului de selecție a SDL și va conține minim informațiile structurate în următoarele capitole :

- CAPITOLUL 1 - Rolul și funcțiile GAL-lui

- va desfășura activități specifice implementării SM 19.4 și 19.3 din PNDR 2014-2020
- va exercita următoarele funcții: de strategie, de reglementare, de administrare, de reprezentare și de coordonarea implementării SDL.

- CAPITOLUL 2 - Atribuțiile principale conform art. 34 al Reg.(UE) nr. 1303/2013 :

- consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa proiecte, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;
- conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;
- asigurarea, cu ocazia selecționării proiectelor, a coerenței cu SDL, prin prioritizarea proiectelor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor SDL;
- pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;
- primirea și evaluarea cererilor de finanțare;
- primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse;
- selectarea proiectelor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către AFIR pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;
- monitorizarea implementării SDL și a proiectelor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare a SDL;
- colaborarea cu alte entități pe plan național și internațional, care au scopuri similare, precum și cu alte organizații indiferent de forma de organizare care participă la programul LEADER;

- favorizarea competitivității agriculturii din teritoriul GAL;
- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei și comunităților rurale din teritoriul GAL, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă;
- promovarea teritoriului GAL și asocierea cu alte regiuni din țară și din UE.

- CAPITOLUL 3 - Structura organizatorică și relațiile funcționale în cadrul GAL :

- Adunarea generală, Consiliul director ;
- Președintele Asociației, Reprezentantul legal, Cenzorul;
- Comitetul de selecție a proiectelor și Comisia de soluționare a contestațiilor;
- Echipa de implementare a SDL (Compartimentul administrativ și consultanții externi);
- Relațiile funcționale în cadrul GAL.

- CAPITOLUL 4 - Atribuții

Secțiunea 1 - Atribuțiile organelor de conducere ale GAL:

- Atribuțiile Adunării Generale;
- Atribuțiile Consiliului Director;
- Atribuțiile Președintelui;
- Atribuții Reprezentantului legal;
- Atribuțiile cenzorului.

Secțiunea 2 - Atribuțiile Comitetului de selecție și ale Comisiei de soluționare a contestațiilor:

- regulamentul de organizare și funcționare a Comitetului de selecție a proiectelor;
- regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de soluționare a contestațiilor;

Secțiunea 3 - Atribuțiile Compartimentului administrativ și organigrama GAL :

- Manager (responsabil administrativ);
- Responsabil financiar-contabil;
- Responsabili tehnici;
- Asistent manager.

Secțiunea 4 - Drepturile și obligațiile personalului

Secțiunea 5 - Serviciile prestate de consultanții externi.

- CAPITOLUL 5 - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a SDL:

- experiența anterioară a implementării LEADER și colaborarea cu AM PNDR și AFIR
- garantează capacitatea parteneriatului de a genera mecanisme eficiente de gestionare, monitorizare, evaluare și control a SDL, care vor fi utilizate de personalul Compartimentului administrativ și vor constitui un tablou de bord ce va asigura controlul îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare rurală ale SDL ;
- pe toată perioada implementării SDL, Compartimentul administrativ va urmări îndeplinirea unor indicatori pe baza analizării unor elemente precum : bilanțul anual al activităților, nivelul de contractare, nivelul de plată etc;

- mecanismul de monitorizare va permite luarea unor decizii corecte privind implemen- tarea SDL, rezolvarea în mod operativ a unor probleme, gestionarea resurselor;
- organele de conducere ale parteneriatului vor controla, verifica și evalua periodic performanța Compartimentului Administrativ în implementarea SDL, inclusiv rata de eroare a evaluării proiectelor depuse la GAL și vor asigura păstrarea capacității administrative pe toată perioada de implementare a SDL;
- Comitetul de selecție a proiectelor va controla modalitatea prin s-a realizat animarea teritoriului GAL;
- Compartimentul administrativ are responsabilitatea colectării, înregistrării și stocării informațiilor statistice necesare monitorizării conform fișelor de măsuri și a altor informații necesare monitorizării suplimentare efectuate de AM PNDR.

- **CAPITOLUL 6 - Mecanismul de selectare, aprobare și monitorizare a proiectele selectate de GAL.**

- **CAPITOLUL 7 - Comunicare, informare, publicitate**

- **CAPITOLUL 8 - Circuitul, evidența și arhivarea documentelor.**

- **CAPITOLUL 9 - Incompatibilități, conflicte de interese.**

- **CAPITOLUL 10 - Dispoziții finale .**

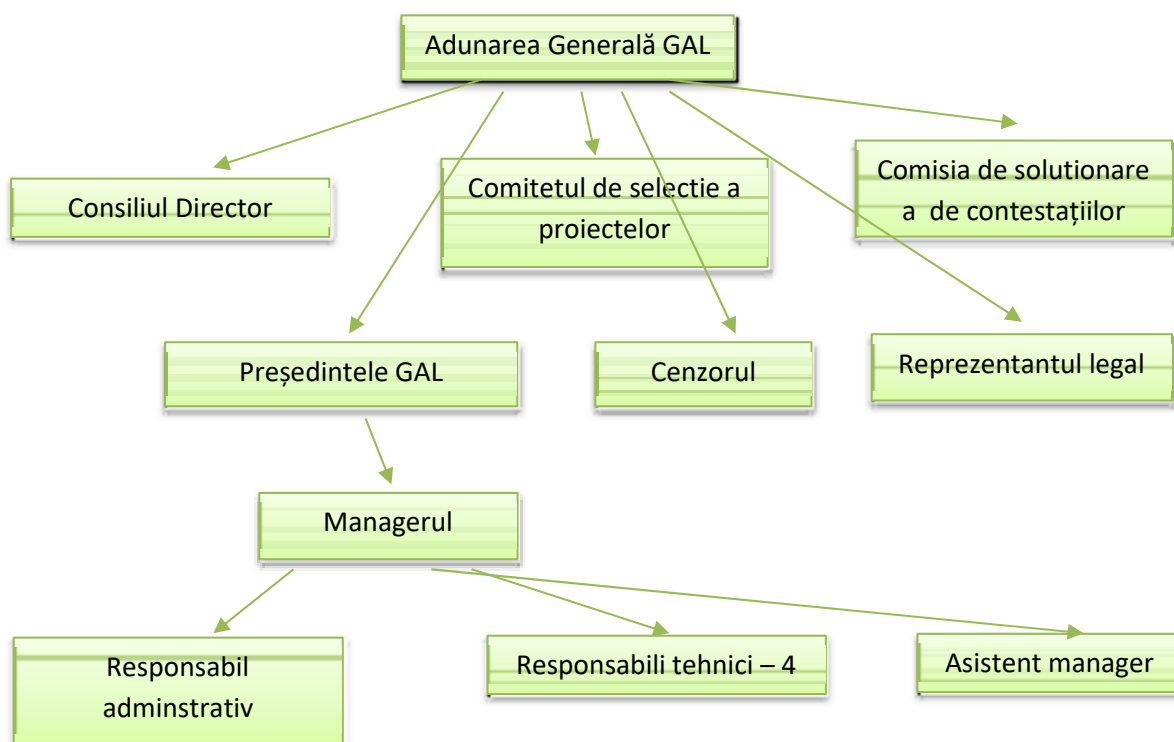
La elaborarea ROF se va ține cont și de cadrul procedural aferent implementării SM 19.4 (Ghidul solicitantului și Manualul de procedură) și SM 19.2.

9.2. Gestionarea SDL - va fi realizată de compartimentul administrativ (echipa de implementare a SDL), ce va avea următoarea componență: 7 (șapte) persoane angajate cu CIM (minim 4 ore/zi), cu respectarea Codului Muncii precum și a legislației cu incidență în reglementare a conflictului de interese), conform Organigramei GAL și atribuțiilor ce vor fi detaliate în fișele de post, respectiv:

- a) Manager (responsabil administrativ);
- b) Responsabil administrativ;
- c) Responsabili tehnici - 4 poziții (atribuții cumulate de animare, evaluare și selecție proiecte, monitorizare, verificare conformitate cereri de plată și achiziții publice, repartizate conform atribuțiilor menționate în Anexa 8 la SDL);
- d) Asistent manager;
- e) Consultanți externi - pentru serviciile prevăzute în Anexa 8 la SDL.

Organigrama cu personalul propriu este următoarea :

Compartimentul tehnic va asigura funcțiile administrative principale, respectiv:

- pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- animarea teritoriului;
- analiza, evaluarea și selecția proiectelor;
- monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);
- monitorizarea proiectelor contractate;
- întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc

9.3. Monitorizarea SDL - asigură colectarea datelor statistice și a indicatorilor de monitorizare conform prevederilor SDL, cuantificarea indicatorilor de realizare stabiliți în fișele măsurilor din SDL atinși de proiectele selectate de GAL relevă progresul, eficiența și eficacitatea SDL în raport cu obiectivele de dezvoltare rurală stabilite.

Instrumente de monitorizare utilizate în procesul de implementare a strategiei:

- Calendar de monitorizare ce presupune determinarea termenelor limită pentru realizarea acțiunilor, elaborarea rapoartelor de monitorizare;
- Rapoarte periodice: elaborarea semestrială sau în funcție de nevoi pentru determinarea stadiului în care se află procesul de implementare a strategiei;
- Reuniuni de lucru: organizarea unor întâlniri periodice ale grupului/ structurii - , persoanele implicate direct în implementarea strategiei și alte persoane interesate - conform calendarului stabilit.

Indicatorii de monitorizare și evaluare ai strategiei :

- număr de apeluri de selecție,
- număr de evenimente publice de informare,
- număr de ședințe de selecție,
- nivel de contractare,
- sume rambursate beneficiarilor,
- priorități și obiective strategice atinse, etc.

9.4. Evaluarea și controlul implementării SDL

Conform art. 34 din Reg. (UE) nr. 1303/2013, parteneriatul va elabora :

- un Plan de Evaluare a implementării SDL, în care vor fi descrise tipurile de evaluare, periodicitatea lor, indicatorii planului de evaluare și rezultatele obținute. Aceste va fi un instrument de lucru important și util în deciziile strategice ulterioare ale parteneriatului (realocări de sume în cadrul priorităților, modificări de SDL, performanța personalului propriu al GAL etc.).
- o metodologie de evaluare proprie a implementării SDL, în care va fi descrisă modalitatea de evaluare a implementării SDL de către personalul propriu, în scopul asigurării controlului implementării SDL.

Evaluarea va fi de două tipuri :

- internă: evaluare proprie, având caracter periodic, prin care se urmărește eficiența și eficacitatea implementării SDL și asigurarea unui management adecvat
- externă: prin servicii externalizate, în două etape - evaluare intermediară (înainte de evaluarea SDL de către AM PNDR) și evaluarea finală.
- La elaborarea ROF se va ține cont și de cadrul procedural aferent implementării SM 19.4 (Ghidul solicitantului și Manualul de procedură) și SM 19.2.

Evaluarea implementării SDL va avea în vedere prevederile *Planului de evaluare a Acordului de Parteneriat*, care fac referire la PNDR 2014-2020 (evaluarea rezultatelor intervențiilor PNDR și a contribuției la domeniile de intervenție în cadrul priorităților de dezvoltare rurală).

Echipa de elaborare a SDL a avut în vedere versiunea din 18 martie 2016 a acestui plan de evaluare, transmisă Comisiei Europene prin sistemul electronic SFC 2014. Astfel, potrivit anexei 1 la planul de evaluare - *Lista orientativă a evaluărilor FESI care urmează a fi realizate în perioada 2014-2020*, evaluările PNDR 2014-2020 cu incidență asupra evaluării SDL sunt planificate astfel încât rapoartele de evaluare să fie disponibile în trimestrul II / 2017 (primul raport) și trimestrul II / 2019 (al doilea raport de evaluare intermediară).

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

10.1. Valoarea publică totală alocată SDL și algoritmul de calcul pentru valoarea componentei A

Valoarea alocată componentei A a fost calculată funcție de valoarea menționată în Ghidul solicitantului, respectiv **19,84 Euro/locuitor** și **985,37 Euro/km²**, astfel:

Populație RPL 2011 = 40.624 locuitori* x 19,84 euro/loc = 805.980,16 euro

Suprafață teritoriu = 1.008,85 km²* x 985,37 euro/km² = 994.090,52 euro

Total alocare financiară (fără criteriul de calitate) = 1.800.070,68 euro din care:

- costuri de funcționare și animare (19,50%) SM 19.4 = 351.000 euro

- implementare acțiuni în cadrul SDL(80,50%) SM 19.2 = 1.449.071 euro

10.2. Ierarhizarea priorităților

Rezultatele activităților de consultare a întregului teritoriu, analizarea datelor statistice și a documentelor strategice relevante, transpun un diagnostic fundamentat pe nevoi specifice și adaptate la nivel de priorități și măsuri ce demonstrează necesitatea, oportunitatea și caracterul local al SDL.

Așa cum este descris și în *Cap. IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție*, în cadrul Campaniei de animare a teritoriului și în cadrul întâlnirilor partenerilor au fost identificate 2 obiective de dezvoltare cărora le corespund două priorități: **PDR1. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor și PDR2. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.**

Ierarhizarea priorităților s-a realizat funcție de numărul de nevoi identificate la care aceasta răspunde (PDR1 răspunde la 4 nevoi iar PDR 2 răspunde la 5 nevoi).

10.3. Ierarhizarea Măsurilor în cadrul priorităților și alocarea indicativă pe măsuri.

Nevoile și prioritățile teritoriului au fost transpuse în 9 Măsuri(4 Măsuri în cadrul PDR 1 și 5 Măsuri în cadrul PDR 2) ce au caracter inovativ și aduc plus valoare teritoriului, contribuind la obiectivele și domeniile de intervenție identificate în SDL, în conformitate cu cele prevăzute în Reg.(UE) nr.1305/2013. În timp ce Prioritatea 1 a SDL urmărește dezvoltarea competitivității agriculturii în strânsă legătură cu stimularea tinerilor și dobândirea unor competențe, Prioritatea 2 a SDL vizează dezvoltarea sectorului economic nonagricol, infrastructura de bază la scară mică în acord cu potențialul teritoriului și resursele umane existente (în special persoane defavorizate și minorități).Măsurile propuse crează un instrument de dezvoltare compact, complementar și sinergic ce reflectă nevoile teritoriului și demonstrează coerența SDL. Alocarea financiară a urmărit importanța măsurii în cadrul priorității, cum răspunde ea nevoilor identificate, raportarea la indicatorii țintă urmăriți, dacă este justificată și adecvată posibilităților reale de susținere financiară din partea beneficiarilor.

10.4. Corelarea cu analiza diagnostic, SWOT și indicatorii de rezultat

Pe parcursul întregului proces de elaborare a SDL s-a urmărit în oglindă corelarea planului de finanțare a strategiei cu analiza diagnostic, SWOT și indicatorii de rezultat; elementele analizate,nevoile și indicatorii de rezultat urmăriți se susțin reciproc, conferind SDL o logică a „firului roșu” .

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

11.1. Depunerea și înregistrarea Cererii de Finanțare

- Depunerea proiectelor se realizează de către Solicitant la secretariatul cadrul GAL. Proiectul va fi înregistrat în Registru special pentru cereri de finanțare, după care se redactează eticheta Dosarului cererii de finanțare. Un exemplar al etichetei se atașează Dosarului și un exemplar se va înmâna solicitantului.
- Expertul care primește și înregistrează Dosarul cererii de finanțare, înființează Dosarul administrativ pentru acesta și completează Pista de audit.

11.2. Verificarea conformității administrative a Cererii la Finanțare

- Verificarea conformității administrative a Dosarului de candidatură se efectuează de către doi experți ai GAL, respectându-se principiul celor "4 ochi", pe baza Listei de verificare a conformității administrative.
- Expertii GAL, vor semna, înainte de începerea procesului de verificare a conformității administrative a Dosarului de candidatura, Declarația de evitare a conflictului de interese, confidentialitate și imparțialitate.
- După completare și semnare, Lista de verificare a conformității administrative va fi atașată Dosarului administrativ al Dosarului cererii de finanțare. Cei doi experți ai GAL vor completa și semna Pista de audit aferentă Dosarului de candidatură.
- În urma verificărilor efectuate de experții ai GAL pe baza Listei de verificare a conformității administrative pot rezulta: dosare de candidatură conforme sau neconforme.
- În situația în care Dosarul cererii de finanțare este declarat neconform, Solicitantul este notificat de către experții GAL cu privire la respingerea acestuia.

11.3. Verificarea Criteriilor de Eligibilitate

- În cazul Cererilor de finanțare conforme, acestea vor fi verificate de experții GAL pe baza Listei de verificare a criteriilor de eligibilitate, respectându-se principiul celor "4 ochi".
- Dacă în urma verificării eligibilității, experții din GAL constată că este necesar să se prezinte informații suplimentare, solicită acestea prin Notificarea de solicitare a informațiilor suplimentare.
- Verificare eligibilității tehnice și financiare constă în verificarea eligibilității solicitantului, a criteriilor de eligibilitate, a bugetului indicativ al proiectului, studiul de fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.
- La finalul verificării eligibilității proiectului, experții GAL completează Pista de audit și vor transmite Comitetului de selecție al proiectelor, cererile de finanțare eligibile și neeligibile.

11.4. Comitetul de selecție.

- Selectarea Cererilor de finanțare va fi realizată de către un Comitet de selecție a proiectelor ales de Adunarea generală a GAL, format din 9 membrii.
- Proiectele vor fi selectate cu votul favorabil al cel puțin 2/3 din membri prezenți ai Comitetului. Pentru validarea votului este necesar ca la ședința prin care se aprobă un proiect să fie prezenți jumătate plus unu din membri Comitetului, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.
- Evaluarea/selecția se realizează pe baza criteriilor de selecție prevăzute în ghidul solicitantului, respectiv a Grilelor de evaluare.

- După încheierea procesului de evaluare și selecție, Comitetul de selecție va emite un Raport de Selecție Intermediar, în care vor fi înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție. Raportul de Selecție Intermediar va fi publicat pe pagina de web a GAL și beneficiarii vor fi notificați cu privire la rezultat.

11.5. Contestații

- Beneficiarii care au fost notificați de către GAL de faptul că proiectele acestora au fost declarate neeligibile sau nu au fost selectate pot depune contestații la sediul GAL.

- Contestațiile vor fi analizate de către o Comisie de soluționare a contestațiilor înființată la nivelul GAL în acest sens, formată din 9 membrii, alții decât cei care au făcut parte din Comitetul de selecție, aleasă de Adunarea generală a GAL.

11.6. Selecția proiectelor

- După încheierea perioadei de depunere și soluționare a contestațiilor, în baza Raportului Comisiei de Contestații, Comitetul de selecție va emite Raportul de Selecție (final), în care vor fi înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție.

Componența Comitetului de selecție a proiectelor este următoare :

PARTENERI PUBLICI (44,44 %)		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Comuna Crângu	Președinte	UAT rural/ Titular
Comuna Pietroșani	Membru	UAT rural/Supleant
Comuna Fântânele	Locțiitor	UAT rural/ Titular
Comuna Năsturelu	Membru	UAT rural/ Supleant
Comuna Vișoara	Membru	UAT rural/ Titular
Comuna Bujoru	Membru	UAT rural/Supleant
Comuna Lisa	Membru	UAT rural/ Titular
Comuna Suhaia	Membru	UAT rural/ Supleant
PARTENERI PRIVAȚI (44,44 %)		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
SC All Ferm SRL	Membru	SRL/Titular
Societatea Agricolă Savirom SAG	Membru	SAG/Supleant
SC Coman OIL SRL	Membru	SRL/Titular
SC Agro Total SRL	Membru	SRL/Supleant
Țona Cristian Marian Întreprindere Individuală	Membru	II/Titular
SC Listo SRL	Membru	SRL/Supleant
Gudac Elena Luminița Întreprindere Individuală	Membru	II /Titular
SC Don & Gre Prod SRL	Membru	SRL/Supleant
SOCIETATE CIVILĂ (11,11 %)		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Asociația pentru Dezvoltare Rurală Durabilă Eurotes	Membru	ONG/Titular
Asociația crescătorilor de animale Fântânele	Membru	ONG/Supleant
PERSOANE FIZICE RELEVANTE - Nu este cazul		

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interes conform legislației naționale

Mecanismele eficiente de prevenire, detectare, evitare și reducere a conflictelor de interes pentru personalul Compartimentului administrativ, partenerii implicați în Comitetul de selecție a proiectelor și Comisia de soluționare a contestațiilor și beneficiarii GAL constau în :

- elaborarea unor proceduri interne de luarea deciziilor și selectarea proiectelor, corecte, transparente și responsabile, astfel încât să existe garanția că prin modul de operare al GAL și prin procesul decizional sunt evitate situațiile de conflicte de interes. Prin aceste proceduri vor fi introduse controale eficiente și eficace care vizează să atenueze, printre altele, riscurile inerente legate de posibile conflicte de interes și suprapunerea funcțiilor.

- elaborarea procedurii de evitarea conflictelor de interes în luarea deciziilor și selectarea proiectelor, conform legislației naționale și europene, cu regulile generale în acest domeniu.

- elaborarea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente, cu reguli în materia conflictului de interes din legislația specifică. Membrii Comitetului de selecție a proiectelor și ai Comisiei de soluționare a contestațiilor angajați în orice fel de relație profesională sau personală cu solicitantul finanțării sau care au interes profesional sau personal în proiect, pot depune proiecte cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesului respectiv și nu vor participa la selecția proiectelor.

- regula generală va fi aceea că toți partenerii GAL trebuie să își declare interesul în proiecte și nu trebuie să participe la deciziile care îi privesc direct.

- criterii obiective de selecție a proiectelor, care să evite conflictele de interes; analiza elementelor non-obiective ale acestor criterii, generate de posibile conflicte de interes;

- impunerea conduitei de prevenire, detectare, evitare și reducere a efectelor conflictelor de interes în implementarea SDL, fără a bloca sau afecta procesul de implementare a SDL;

- adoptarea măsurilor specifice de prevenire a conflictelor de interes în selecția proiectelor, angajarea personalului în Compartimentul Administrativ, numirea membrilor Comitetului de Selecție a proiectelor și Comisiei de Soluționare a contestațiilor, achizițiile publice ale GAL;

- angajarea personalului Compartimentului administrativ se va efectua cu respectarea legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interes;

- membrii Comitetului de Selecție a proiectelor și ai Comisiei de Soluționare a contestațiilor vor fi selecționați pe baza unei proceduri transparente, evitându-se conflictele de interes;

- se vor elabora reguli de etică profesională a personalului implicat în implementarea SDL și selecția proiectelor, conducerea GAL controlând respectarea lor și conflictelor de interes;

- pentru proiectele cu GAL solicitant, se vor lua măsuri de evitare a conflictului de interes;

- la elaborarea ghidurilor solicitantului pentru măsurile SDL și a apelurilor de proiecte, se va acorda atenție deosebită evitării posibilelor conflicte de interes;

- se vor implementa mecanisme eficiente de monitorizare și control a evitării și reducerii conflictelor de interese în activitatea GAL, inclusiv în domeniul achizițiilor publice;
- în implementarea SDL se vor separa responsabilitățile actorilor implicați în decizia la nivel local, pentru transparența procesului decizional și evitarea conflictelor de interese;
- va exista registrul cu interesele membrilor organelor de decizie GAL (declarație tip);
- vor fi preluate și adaptate principiile de lucru AFIR în separarea funcțiilor în ceea ce privește evaluarea / selecția proiectelor și verificarea conformității cererilor de plată.